

DARBININKAS

LI, NR. 49. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 20, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

NAUJA TAKTIKA AR TAKTO STOKA

Jaunimo kongreso įvykiai, kuriuos vieni teigiamai, kiti neigiamai vertina

Iš jaunimo kongreso dalyvių tebeateina įspūdžiai. Sustojam šiuo kartu prie tų, kurie lietuškos "užsienių politiką", "diplomatią" — kongreso rengėjų santykius su Amerikos federalinės ar vietinės administracijos atstovais; kiek tie santykiai rodė sėkmingi ar nesėkmingi, kiek jie rodė takto nuovoką, kiek jo stoka.

Įspūdžiai ir dėl šių santykių (kaip ir dėl kongreso dalyvių suartėjimo) yra skirtingi: tai, ką vieni vertina ar teisingai, kiti smerkia. Keletas pačių faktų, kurie susilaukė kontraversinio vertinimo.

1. Santykiai su Chicago administracija buvo užmegsti prieš kongresą. Atsilankiusi pas miesto majorą lietuvių delegacija laimėjo: majoras Daley paskelbė lietuvių savaitę, paragi-

no savo "piliečius" dalyvauti šventės programoje. Paraginame buvo minimas ir vienas programos punktas — demonstracija, kurioje kongreso dalyviai pareikšią pritarimą vyriausybės politikai Vietname šūkiu: Laisvė Lietuvai, Laisvė Vietnamui! — Šitas pažadas virto pirmas kontraversas tarp vertintojų.

"Ar kongreso rengėjai buvo garbingi majoro atvilgiu-pažadėdami ir neįstešdami?"

"Pažadėdami! O iš kur žinia, kad jie tai pažadėjo? Gal tai tik majoro noras, mintis, bet ne kongreso rengėjų pažadas!"

"Ar toki žodžiai reiškia priekaištą majorui Daley, kad jis nebuvo garbingas?"

Klausimas pasilieka neatsakytas.

2. Kongreso atidaryman miesto majoras atsiuntė savo pareigūną. Atidaryme jam nebuvo duotas žodis, jis nebuvo kongresui nei pristatytas. Jis netrukus išėjo. Faktas pažadino aistringą dialogą:

"Majoras padarė netaktą, atsiųsdamas mažą pareigūną. Tegul jis žino."

"Bet tai buvo pareigūnas, kuris atvyko ne savo, o miesto majoro vardu. Tai kovos pirštinė ne jam, o miesto vadovybei".

"Tai nieko. Tegul žino, kad čia ne diplomatai, kurie saugojasi teisybę pasakyti. Jaunimui daugiau leistina."

"Tačiau tas jaunimas ėmėsi rizikos gadinti santykius su miesto administracija ne sau, o visiem lietuviams. Kongreso dalyviai išsiskirsto, o pasilieka Chicago lietuviams, kuriems reikia su miesto administracija gyventi ir toliau santykius palaikyti".

Taip ir lieka neatsakytas: ar tie akibrokštai demonstruoja naują taktiką, kuri laimėtų iš miesto administracijos didesnės pagarbos lietuviams, ar jie tėra vaikiško atsakomybės neįjautimo ženklai?

3. Buvo išpuodingas banketas. Pagrindinis kalbėtojas bendruomenės pirmininkas pasakė savo kalbos pagrindinę mintį: mum reikia pinigų... ir pasiuntė su krepšeliais rinkti pinigų. Krepšeliai sustojo ir prie garbės kalbėtojo ir prie svečių svetimų valstybių konsulų...

"Aš po tokio pasielgimo išėjau iš banketo..." pareiškė vienas iš dalyvių.

"O ką darysi, jei pinigų reikia", teisingai kitas. Pats bendruomenės pirmininkas pajuto reikalą viešai atsiprašyti, kad sugadino nuotaiką. Gal ir daugiau nei nuotaiką.

4. Buvo išrūpinta kongreso delegacijai audiencija valstybės departamente. Praėjo pora savaičių, o delegacija nesirodo. Tik pradėjus aliarmuoti iš šalies, delegacija buvo suorganizuota ir vyksta liepos 21 pas valstybės sekretoriaus asistentą.

"Tai kas — tegul palaukia. Nedidelis tai ponas".

"Didelis ar ne, bet tai šio krašto šeimininko atstovas, kuriam pirmiausia derėjo vizitą sukloti..."

Kai kam toki faktai nieko nesako. Kai kam jie kalba apie neleistiną takto neturėjimą. Bet buvo ir tokių faktų toje "užsienių politikoje", kur nebuvo kontraversinio vertinimo. Antai New Yorke atsilankęs pas miesto majoro Lindsey atstovą paliko abiem lietuviams įspūdžius. Su pasigėrėjimu paminėjo ir Laisvės kovos direktorius Richard Daley.

Praeis kuris laikas, naujosios dienos, gal būt, lietuvių diplomatinių žygų.

Tironam tironija nėra nei užmiršta nei dovanota

Pro didžiuosius rūpesčius — Vietnamo karą, Amerikos rasines riaušes, streikus, sėkmingą Gemini kelionę — rodomas rūpestis ir pavergtaisiais

Pavergtų Tautų Savaitę prezidentas L. B. Johnsonas paskelbė liepos 13. Priminė, kad pagal savo tradiciją Amerikos politika išpažįta tautinės nepriklausomybės ir žmogaus laisvės principus ir siekia, kad jais galėtų naudotis visos tautos.

Viceprezidentas H. H. Humphrey atskirame pareiškime apgailestavo, kad ne visos pasaulio tautos gali naudotis tokiomis vertybėmis, kokias turi Amerika ir kokias Amerika pripažįsta kiekvienai tautai.

Gubernatorius N. A. Rockefeller liepos 14 proklamacijoje pareiškė pasididžiavimą tais piliečiais, kurie surado Amerikoje azylių ir laisvę.

New Yorke majoras Lindsay savo proklamaciją iškėlė liepos 19 Pavergtų Tautų Seimo pirmininkui V. Sidzikauskui.

Liepos 17 New Yorke šv. Patriko katedroje mišias laikė vyskupas Pr. Brazys. Po pamaldų buvo eiseną iki J. Tautų. Dalyvių buvo gausiau nei kitais metais. Dalyvavo ne tik tautos, kurios yra Pavergtų Tautų Seimo nariai, bet taip pat ukrainiečiai, kazokai ir kitos tautybės, kurios yra Sovietų Sąjungos valdžioje ir siekia sau laisvės. Dalyvavo ir amerikiečių kurie yra pavergtų tautų draugai.

Washingtono liepos 24 buvo surengtas priėmimas Kongreso nariams ir kitiems įžymiesiems.

laisvės rėmėjams. Pavergtos Europos Seimo medaliai įteikti kongresmanam Ed. Reinecke, r. Calif., Lester L. Wolff, d. N. Y. ir kapitonui K.A. Lubavs,

NEGRAI — ar jų riaušės v ir s partizaniniu karu?

Kai užsienio politinė eiga sustoja, tuojau įtampa atsiranda Amerikos viduje. Po demonstracijų dėl Vietnamo išaugo vėl rasinės riaušės. Milžinišku mastu jos atsinaujino Chicagoje, Clevelande, tvenkiasi Brooklyne ir kt.

Chicagoje riaušės prasidėjo liepos 12 ir truko 3 dienas. Simtai negrų, daugiausia paauglių apmėtė policiją plytom, buteliais, Molotovo kokteiliais; pasigirdo ir šūvių iš langų; padeginėjo namus, daužė langus, plėšė krautuves, užkabinėjo automobilius, jei juose buvo baltieji. Po trijų dienų siautėjimo Majoras Daley iškviėtė tautinės apsaugos 4,000 vyrų. Tie pagrasino: jei į juos šaus, jie turi įsakymą atsakyti tuojau pat šūviais. Riaušės apribo. Jų rezultatas — užmušta viena negrė mergaitė ir vienas vaikas; sužeisti 83, suminti 403. Kiek turto sunaikinta, neskelbiama.

Dėl ko riaušės kilo? Dėl karščių, dėl vandens. Liepos 12 kažkas atsuko hidrantą ir paleido vandenį negrų sekcijoje. Atvykusi policija vandenį užsuko.

latviui, kuris žuvo Vietnamo kare.

New Yorke pavergtų tautų savaitę priminė Daily News dviem vaizdais — pamaldų Patriko katedroje ir majoro proklamacijos įteikimo aktu. N.Y. Times nutylėjo. The Tablet vedamajame išskaitė 32 paverg-

tas tautas ir baigė: "Bus proklamacijų ir deklaracijų, kalbų ir dainų, demonstracijų ir eisenų. Jų visų tikslas — priminti. Priminti tironam, kad jų tironija nėra nei užmiršta nei dovanota. Priminti tiem, kurie yra pančiuose, kad jų laisvės troškimą remia laisvieji. Priminti laisviesiems, kad jų laisvės yra grėsmėje ir kad jos gali būti išsaugotos tik Dievo duotų teisių reikalaujant ir jas užtikrinant visiem žmonėm".

Vienas negras tuojau pat vėl atsuko. Policija jį suėmė. Jis šaukėsi pagalbos, išaugo minia, ir prasidėjo. Atrodo, kad karščiai ir vanduo buvo tik kibirkštis gaisrui, kuris buvo iš anksto rengiamas. Sociališkai jį parengė aplinka — negrų sugrūdimas siauroje erdvėje, nedarbas, menkesnis socialinis aprūpinimas. Idėjiškai jį parengė dr. M. L. King mitingai; jis ragino kovoti be smurto. Bet klausytojai nuėjo toliau — ėmėsi smurtą. Iš Kingo kontrolės jie išėjo; pakliuvo į kontrolę tų negrų vadų, kurie skelbė smurtą ir, kaip Washingtono aiškinama, kurie grasina pradėsi partizaninį karą. Išaiškinta, kad paaugliai buvo pamokyti suaugusių gaminti Molotovo kokteilius. Riaušėm ženklas buvęs duotas per vietos radiją.

Smurto bangą pratęsė Clevelandas liepos 19 tokiu pat būdu — kova prieš policiją plytgaliais, Molotovo kokteiliais, šūviais, gausiais padeginėjimais. Apramino taip pat tik iškviestą tautinę apsaugą.

Padėtis nerami ir Brooklyne.

New Yorke majoras Lindsey iškėlė proklamaciją Pavergtos Europos Seimo pirmininkui V. Sidzikauskui.

MASKVA nenori nei laisvės nei taikos Vietname

Pasaulio politikos centre šiuo metu — Vietnamas. Įtampa tarp Amerikos iš vienos pusės ir š. Vietnamo, kom. Kinijos ir Sovietų iš antros pusės padidėjo. Įtampos didėjimas ar atostūgis priklauso nuo Maskvos. Įtampai atleisti žygius daro Amerika, Maskva juos atmeta. Eiga tokia:

Amerika nuo birželio 29 sustiprino š. Vietname karštąjį karą — bombardavimus priartino prie Hanoi ir Haiphongo. Bombardavimai tęsiasi. Tuo pat metu sustiprino diplomatinę veiklą paveikti Maskvai, kad rodytų iniciatyvos deryboms dėl Vietnamo. Maskvoje lankėsi Indijos min. pirmininkas Mrs. I. Gandhi. Jai liepos 16 iš Maskvos išvykus po valandos atvyko jau Anglijos min. pirm. H. Wilsonas. Indijos ir Anglijos kelionės buvo veltui: Maskva nesidavė perkalbama — atsisakė nuo spaudimo š. Vietnamui; kartojo Amerikai piktus kaltinimus; žadėjo š. Vietnamui savanorių ir ginklų. Nei taika nei deryboms ji nesuinteresuota. Labiau suinteresuota Amerikos ir Kinijos galimu susikibimu.

Š. Vietnamas paskelbė dalinę mobilizaciją, žadėdamas kovoti iki pergales, nors ir 20 m. Kom. Kinija padrasino, liepos 18 oficialiai pasiūlydama savo teritoriją karinėm š. Vietnamo bazėm. Š. Vietnamas ėmėsi propagandos agresijos prieš Ameriką — liepos 15 paskelbė, kad teis Amerikos lakūnus belaisvius kaip karo nusikaltėlius. Jų turi 40; didelė dalis yra taip pat belaisviai iš tų, kurie laikomi dingusiais be žinios — o jų yra 240. Amerika į tą grasinimą teismu atsakė protestais ir išpėjimais, kad Amerikos belaisvių teismas gali turėti tragiškų rezultatų. Balsą prieš tokius teismus pakėlė ir J.T. gen. sekr. U Thant ir popiežius Paulius. Nors Vietnamas atmetė Amerikos protestą ir žada teisti, tačiau netikima, kad teismo sprendimą vykdys.

Teismas būtų ėjimas iki karo "briaunos", bet vargiai norės Maskva, kad būtų per ją peržengta.

Sioje įtampoje, tenka stebėti, katros pusės nervai geriau atlaikys. Pažymėtina, kad Amerikos vyriausybei kello į kaptuliaciją nebėra. Tai būtų prieš visos masės valią. Amerikos opinijoje 5 iš 6 remia Hanoi ir Haiphongo bombardavimą, ir apskritai pritarimas Johnsono linijai iš gegužės mėn. 46 proc. pakilo dabar iki 55 proc.

Chicago eiseenoje Pavergtų Savaitės iškilmėse lietuvių dalyvavo apie 2,000. Nuotr. L. Noreikos.

Jaunimas lankosi

Jaunimo kongreso delegacija aplankė New Yorke majoro atstovą J.S. Palmer, viešųjų reikalų pareigūną. Pasikalbėjimas truko 45 minutes. Delegacija painformavo apie kongresą, peticiją J. Tautom, įteikė

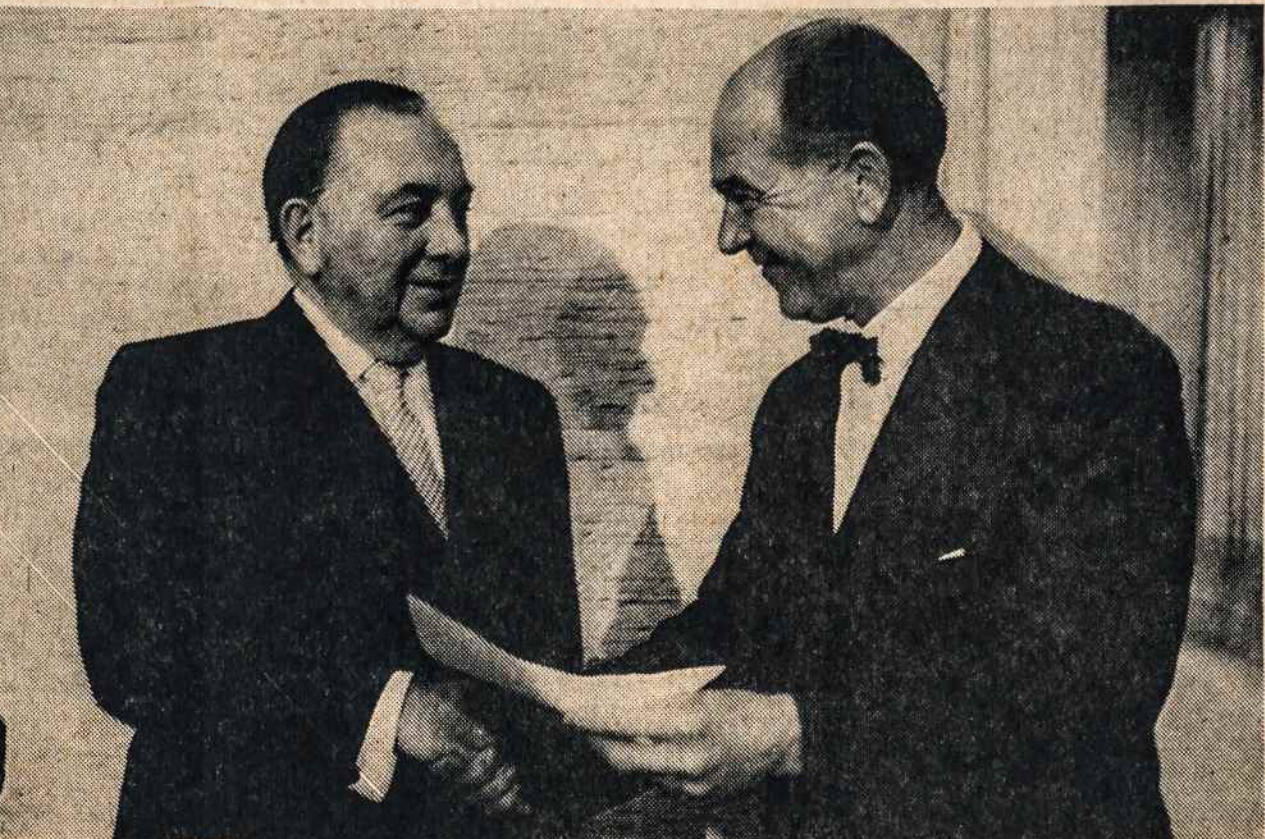
— Italijoje apklausto jaunimo tik 14.8 proc. rodo intereso politikai ir partijom, 41.71 proc. visai nesidomėjo politika, 18.43 laikė ją "purvinu daiktu".

— Vokietijos universitetuose iki 15 proc. studentų yra partijų nariai. Giesseno universiteto rektorius skelbė, kad iš 5,000 studentų apie 20 proc. priklauso "Nacionalistinių demokratų partijai", kuri esanti dešiniųjų ekstremistų.

dovanas majorų Lindsay ir pačiam Palmer — po knyga "Lithuania under the Soviets", majorui dar ir grafikos albumą. Pats Palmer pasisakė neseniai buvęs Maskvoje, pažįstas Lietuvos problema. Delegacijoje buvo R. Čibas (Australija), Rymanė Steponaitytė (Brazilija), J. Miklovas (N. Yorkas), Jūra Gailiūšytė (Clevelandas), N. Umbrazaitė (N. Yorkas), A. Stanevičius (Urugvajus).

— Lenkijos komunistai sugalvojo pastatyti paminklą popiežiui Jonui XXIII. Breslau arkivyskupas Kominek išpėjo kunigus, kad nedalyvautų pamatų dėjimo iškilmėse, nes jų tikslas saugyti bažnyčios vienybę.

— Sovietų Sąjunga ir Lenkija atsisakė dalyvauti Los Angeles atletų rungtynėse. Tai esąs protestas dėl Vietnamo.

Chicago miesto majoras Richard Daley įteikia L. Prapuoleniui proklamaciją, skelbiančią Pavergtų Tautų Savaitę. Nuotr. V. Noreikos

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (The Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštis tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpenius ir korespondencijas redskelja taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpeniniai saugomi ir gražinami prašant. Pavarde pasirašyti stralpeniniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kova dėl teisių — ar visiems?

Kai kam mados dalyku, kai kam gyvybine kova šiandien yra tapę šūkiu už pilietines teises. Spaudos laisvė, mokyklų išlaikymas, rasių lygybė ir panašūs klausimai randa garsų atgarsį. Ir tai gerai. Minint pavergtų tautų savaitę išskyla kitas klausimas: o kaip su pavergtų tautų žmogiškom teisių? Ar jos susilaukia tokio pat jautraus atgarsio? Jei ne dėl pavergto brolio meilės, tai bent dėl savišaugos, nes tas, kuris pavergė aną, jau prartėjo iki 90 mylių nuo šio gyvenamo krašto krantų.

Amerikos dalies piliečių teisių pažeidimas sukėlė amerikiečių visuomenėje masines reakcijas — žygį į Washingtoną, pilietinių teisių įstatymą, žygį į Selmą — Montgomery, piketus po piketus ir pan.

Daromi žygiai ir dėl žmogiškųjų teisių gražinimo visam bilijonui pavergtų žmonių. Daromi žygiai į Jungtines Tautas, Sovietų atstovybę. Daromi žygiai jei ne visų amerikiečių masiniam ikarsčiui, tai bent dalies Amerikos gyventojų, kurių broliai yra pavergti. Antai žygiavo lietuviai su latviais ir estais pereiną rudenį, dar ir dabar tebeaidinčio lapkričio 13 manifestacijoj prie Jungtinių Tautų. Žygiavo ir prieš porą savaičių lietuviško jaunimo kongreso įvairių kraštų atstovai su kitais lietuviais prie Jungtinių Tautų ir Sovietų atstovybės. Prie Sovietų atstovybės žygiavo ir perėitą šeštadienį bei sekmadienį įvairių pavergtų tautų jungtinės jėgos, gausiai remiamos amerikiečių, kurie save laiko pavergtų tautų draugais. Šią paskutinę manifestaciją bendrai ruošė ir dalyvavo United Committee of all Captive Nations, All Cuban Front, Conference of Americans of Central and Eastern European Des-

cent, American Anti-Communist International, American Patriots for Freedom, German-American Anti-Communist ir panašios organizacijos.

Kokis atgarsis?

Nors visi čia minėti žygiai vyko New Yorke, nesulauktą dėmesio iš tokios spaudos kaip New York Times ar televizijos. Tai reiškia, kad tokie spaudai ar kitom informacijos priemonėm nepakeliamu su prezidento skelbiamom pavergtų tautų savaitėm, nepakeliamu su laisvės siekimais pavergtiems. Jiem daug artimiaus smerkti Johnsono ir visos JAV vyriausybės laikysena, priešingą komunizmui.

Nukrypsta dėmesys ir į pačių lietuvių dalyvavimą tokiuose žygiuose. Ne vienas tokius žygius nuvertina. Dėl skirtingų priežasčių. Vieni: kam asmeniškai eiti į tokias demonstracijas ir žygius? Juk rengiau ne aš; tegul eina tie, kurie rengia...

Kiti ima samprotuoti tokios spaudos kaip minėtoji įtakoje. Tokiem ir jaunimo kongrese kyka mintis ribotis prašymu Rusijos jaunimui, kad jis draugiškai žiūrėtų į lietuvišką jaunimą.

Gerai, kada lietuviškasis jaunimas vakaruose mato pilietines skriaudas Alabamoje ir kitur. Gerai, kad jis aktyviai pareiškia savo jausmus. Bet jeigu nemato anapus uždangos milijonų, kuriems atimtos laisvos balsavimo teisės, kuriems kliudomos tikėjimo išpažinimo teisės, laisvos kūrybos ir susizinojimo teisės; jeigu nepareiškia dėl tų žmogiškųjų teisių pažeidimo savo jausmo, tai jau negerai, nes tai ženklas, kad toks žmogus yra panašus į aną arklį, kuris dėl ant akių uždėtų uždangalų žvelgia tik viena kryptimi.

Kaip lietuviškas jaunimas veikia laisvam pasaulyje

Jaunimo kongreso atstovų pranešimai

Jaunimo kongreso antrosios dienos (liepos 1) rytą įvairių kraštų atstovai pranešė apie tenykštį lietuvių jaunuolių veikimą. Šį posėdį pravedė Vytautas Kamantas ir Jūra Gailiūsyte. Ji priminė, kad šiame kongrese dalyvauja lietuvių jaunuomenės atstovai iš 17 kraštų ir 3 kontinentų — Europos, Australijos ir Amerikos.

Australijos delegacijos vadovas Romas Cibas pristatė savo 29 jaunuolių grupę. Ieva Didžytė, apibūdinusi bendrą Australijos lietuvių gyvenimą, priminė ten esant virš 10,000 lietuvių. Didžiausios lietuvių kolonijos didmiesčiuose. Svarbesniose centruose dirba lietuviai kunigai, turima lietuviški namai.

Studijuojančio lietuviško jaunimo virš 150. Daugiausia susibūręs Melbourn, Sydnejų ir Adelaidėj. Iš organizacijų pažymėtinai sportininkai, skautai ir ateitininkai. Didesnėse kolonijose veikia tautinių šokių grupės, veikia keli chorai ir keletas teatro mėgėjų grupių. Salia

neskaitlingumo, didžiausia problema — patrauklios programos ir nenuvargstančių vadų trūkumas.

Argentinos 26 asmenų grupės atstovas Hektoras Leonavičius pastebėjo, kad lietuviai Argentinoje įsitvirtino jau prieš 200 metų. Visi į jaunimo kongresą atvykusieji jau gimę Argentinoje, o kai kurie ir iš ten gimusių lietuviškų šeimų. Lietuviškas veikimas ypač atgijęs paskutiniame dešimtmety. Veikia lietuviška parapija, leidžiamas lietuviškas laikraštis.

Austrijos lietuviško jaunimo atstovas Raimundas Lapšys pastebėjo, kad čia lietuvių belikė apie 80. Gyvena po kraštą išimėte ir svarėja bent per Kalėdas ir Vasario 16. Daugumas priklauso ateitininkam ir visi jungiasi į vieną bendrą lietuvišką šeimą.

Belgijos atstovė Sofija Ališauskaitė nusiskundė, kad dabar lietuvių ten belikė apie

250. Aukštosiose mokyklose yra tik keletas jaunuolių lietuvių. Šiaip lietuviškas jaunimas sąmoningas ir patriotiškai nusiteikęs. Daug gyvesnis veikimas buvo išvystomas anksčiau, kai 1947 buvo įsteigta Lietuvių Bendruomenė ir leistas savas laikraštis.

Brazilijos atstovė Angelika Dirsytė priminė, kad lietuviška veikla gyviausia San Paulo mieste. Veikia chorai, tautinių šokių grupės. Iš organizacijų gyviausi ateitininkai. Didelę įtaką lietuviškame gyvenime tebeturi šv. Cicilijos chorai, nuolat papildydami naujais nariais, turį ir savą tautinių šokių grupę. Iš Brazilijos gyvenančių 30,000 lietuvių jaunimo yra apie 5000.

Italijos atstovas Jonas Sulcas pastebėjo, kad čia svarbiausi lietuviškumo židiniai — Romoje šv. Kazimiero kolegija ir tėvų marijonų kongregacija, o Castelnuove saleziečių vadovaujama berniukų gimnazija.

Kanados lietuvių daug platesnė veikla apibūdino Giedrė Rimkūnaitė. Visoje Kanadoje yra 20 LB apylinkių, kuriose visur veikia ir jaunimo grupės. Ypač paskutiniiais metais jaunimas įjungtas į bendrą veiklą LB krašto ir atskirų apylinkių valdybose. Universitetuose šiemet studijuoja virš 300 lietuvių. Vien Toronto šeštadieninė mokykla arti 600 moksleivių. Gyvas veikimas jaunimo organizacijose, kurios tarp savęs gerai sugyvena. Sporto klubų nariai išsikovoja laimėjimų ne tik rungtyne su pabaltiečiais, bet ir su kanadiečiais.

Kolumbijos atstovė I. Sernaitė pranešė, kad Kolumbijoje nesą tokių lietuvių jaunuolių, kurie nemokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti. Jaunimas veikus ne tik savitarpy, bet skleidžia Lietuvos klausimą ir tarp kolumbiečių.

Naujosios Zelandijos vienintelis atstovas pranešė, kad dabar visam krašte belikė 170 lietuvių — 104 vyresnio amžiaus ir 66 jaunuoliai bei vaikai. Veikia sekmadieninė lietuviška mokykla. Siemete suruošta Vasario 16 ir motinos dienos minėjimai, bendra gegužinė. Jaunimo petijai surinkta virš 12,000 parašų. Tai rodo lietuvių susiklausymą ir gerą vardą vietinių gyventojų tarpe, nors šiaip svetimsaliai N. Zelandijoje ne labai mėgiami. Sunkų lietuvišką veikimą tikrai pagyvinutį iš kitų kraštų atsilankę lietuviai kultūrininkai.

Šveicarijos atstovas ir tenykštės LB pirm. Algimantas Gegeckas nusiskundė negausumu. Iš viso Šveicarijoje belikė apie 50 lietuvių. Daugelis sudarę mišrias šeimas ir gyvena išsiskirstę.

Svedijos lietuvių atstovas priminė, kad dabar Svedijoje belikė tik 38 lietuviai. Tad nebegali būti kalbos apie chorų ar tautinių šokių grupių organizavimą. Vis dėlto, lietuviai patriotiškai ir narsiai nusistatę. Suprasdami, kad jiems tenka stovėti pirmoje linijoje, gyvai reišikiasi bendroje veikloje ir kartu su kitais pabaltiečiais prieš keletą metų sukėlę Svedijoje triukšmą ir pajėgę padary-

ti įtakos visuomenės opinijai. To pasėkoje pramatytas Chruščio vizitas neįvyko.

Urugvajų atstovavo 4 ten gimę lietuviai studentai. A. Stanevičius pastebėjo, kad jaunoji karta negausi ir universitetus lanko tik apie 30 jaunuolių nors krašte gyvena virš 4,000 lietuvių. Veikia lietuvių kultūros draugija, sportininkai, tautinių šokių grupė, mokykla, kelios lietuviškos radijo programos.

Venecuelos jaunimo delegatė J. Klovaite painformavo, kad iš 700 ten gyvenančių lietuvių yra apie 100 jaunimo. Labiausia domina techniški mokslai. Jaunimas jungiasi į prieškomunistinę veiklą ir talkina lietuviško radijo programose.

Vokietijos lietuviško jaunimo veiklą apibūdino delegatas Arvydas Lingė. Po didžiųjų emigracijų sumažėjus lietuvių skaičiui, Vokietijoje dar yra arti 800 jaunimo. Universitetus lanko apie 80. Veikia Studentų sąjunga, ateitininkai, skautai, evangelikai. Tikrai veiklus lietuviškas židinis — Vasario 16 gimnazija, kurios tikslingumu niekas neturėtų abejoti. Daugelis šią gimnaziją baigusiu dabar vadovauja įvairiom lietuviškom organizacijom. Tarp organizacijų veikiausiai ateitininkai, kurie leidžia ir savą biuletenį Ateitin. Stipri Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė Berlyno festivaly laimėjo antrą vietą. Ir kitur veikia tautinių šokių grupės, o Hamburge ir sporto klubas. Jaunimas gyvai įsijungia į LB veiklą. Pranešėjas kreipėsi į Amerikos lietuvius, prašydamas vykti mokytojais į Vasario 16 gimnaziją ir dirbti tarp lietuviško jaunimo.

Pasibaigus pranešimam iš įvairių kraštų, Vytautas Kamantas padėkojo visiem aukotimam, kurie įgalino šių delegatų kelionę. Ateities darbai parodys apie šio tautinio investavimo apsimokėjimą.

Baigiantis posėdžiui buvo pranešta, kad prieškongresinėje jaunimo stovykloje nutarta steigti prie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bendrą jaunimo organizaciją, kuri apjungtų viso laisvojo pasaulio lietuviško jaunimo veiklą.

Iš demonstracijų New-Yorke. Nuotraukos A. Šimukonio, montažas R. Kisielliaus

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI
LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922-1923
Copyright

(45)
Vieną vakarą pas mane į viešbutį atvyko klaipėdietis, kurio pavardė man buvo davęs Saulių Sąjungos viršininkas kap. Klimaitis, kaip sąjungos "patikėtinio" krašte. Pokalbis su juo baigėsi jo grašiniu išduoti mano darbus Petisnė. "Jūs žinote, kas už tokius darbus būna", užbaigė.

Delsėme ne mes; Klaipėdoje — mes savo darbą galėjome baigti ir anksčiau. Bet neturėjau nieko tikro iš Kauno. Ateinančiomis iš ten žiniomis buvome pasipiktinę. Visi, kam buvo siūloma sukilimo vadovybė, dėl vieno ar kitų aplinkybių, atsisakė. To mažai — prasidėjo koki lyg partiniai ginčai. Atsirado atkaklių priešininkų bet kokiai akcijai. Matyti, ta grupė buvo stipri ir įtakinga, nes į Klaipėdą gruodžio 30 dieną atvyko jų "ekspertas" majoras, neseniai buvęs krašto apsaugos viceministras B. Pažinojau jį. Neryžtingas, niekuomet neturėjęs savo nuomonės arba drąsos ją sakyti viešai.

Gruodžio 31 dieną, vėlai vakare, mes su Erdmonu grįžome iš Pagėgių (Katyčių) purvini, pavargę ir alkani. Lynoje. Vaziavome namo mano atviru automobiliu. Erdmonas sugrįžo namo, o aš į viešbutį. Šiek tiek apsiprausęs ir susitvarkęs nusileidau apačion pavalgyti. Valgomasis perpildytas — užė nuo daugybės žmonių — visi laukia Naujų Metų. Staiga prieina p. B. "Norėčiau su jumis pasikalbėti". "Tik ne čia, — atsakiau, — mano kambary. Aš esiu pirmas, po kiek laiko ateikite". Atėjo ir pasisakė: "Esu atsiųstas slaptai vyr. štabo".

Pažvelgiau į jo karinę uniformą, nuo kurios buvo nuimti trikampiai, ir laukiu. B. lakoniškai tęsia: "Tai ką gi, dalykas lengvas — įmesti į prancūzų kareivines dvidešimt rankinių granatų, ir jie pasiduos", ir jo akys laukia mano pasisakymo. Nerodijdamas savo reakcijos tokiam planui, aš ramiai atsakiau: "Tamsta pasiūstas štabo, spėju, patikrinti mano pranešimams. Džiaugiuosi, kad mūsų nuomonės sutampa, kad sukilimas galimas. Bet gal geriau mums savo nuomones pranešti savarankiškai atskirai". Pasiteiravęs, kaip ilgai majoras čia išbus, pasakiau jam, jog sausio 3 d. ruošius grįžti į Kauną. "Tai ir aš jau ten būsiu", atsakė p. B.

Į Kauną galėjau atvykti tik sausio 5 dienos rytą, kur mane jau laukė. Tiesiog iš stoties nuvykau į štabą į karo tarybos posėdį. (Karo taryba: ministras, viceministras, karo vadas, gen. štabo viršininkas ir vadai diviz. vado teisėmis). Šį kartą kariuomenės vadas buvo kaž kur tai išvykęs ir nedalyvavo.

Išsamiai smulkiai pranešiau, ką buvau patyręs ir atlikęs. Užbaigiau tuo, kad viskas ten paruošta, ir žmonės ten nerimauja, ilgiau juos laikyti tokiame nervų įtempime neįmanoma. Visi tylėjo. Ministras majoras Šližys:

"Viskas gerai, bet neturime vado. Kam siūlome — atsisako. Vienam kariuomenės vadas davė įsakymą, bet ir tas pareiškęs: "Jūs, vade, galite man įsakyti eiti su kariuomene ir uniformuotam, bet ne civiliškai apsirergusiam".

Viceministras, kapitonas Juozas Papečkys, metus su viršum mane pažinojęs, tiek anksčiau, tiek per visą pasiruošimo laikotarpį rodęs man draugiškumą, kreipėsi į ministrą:

"Pone ministr, kontržvalgybos viršininkas viską paruošė ir tai gerai — jis gyvena ta idėja, išitikinęs, jog ji įgyvendinama — jam ir paveskite vadovybę".

Majoras B. Šližys atsakė:
"Aš nieko prieš neturiu", ir žiūrė į mane. Aš sėdėjau šalia ministro. Tada impulsyviai atsistojau ir pratariau:

"Aš nesiskverbiu į vadus, bet be vado, tiek žmonių suvedžiojęs, negaliu sugrįžti į Klaipėdą. Jei kiti nesupranta siūlomos jiems garbės — paveskite, įvykdysiu". Gen. štabo virš. majoras Gricius: "Vado skirti negalima be kariuomenės vado pritarimo. Pulkininkas grįš vėlai. Ryt rytą aš referuosiu jam tai pirmiausia".

Kapitonas Papečkys paėmęs mane parankiui ir draugiškai šypsodamasis paklausė:
"Juk padarysite?"

"Neabejoju", atsakiau.
"Ir aš pasitikiu jums", atsiseivkino.

Išėidami, prie durų buvome sustabdyti ir perspėti, jog visi susirinkusieji tuo pačiu klausimu turėsime pasitarimą su min. pirmininku Ernestu Galvanausku 5 valandą, tokioje tai vietoje. Pranešta kaip paslaptis.

Skirto posėdžio susirinkime visi rytinio posėdžio dalyviai be viceministro J. Papečkio. Kariuomenės vado irgi nebuvo. Užtad buvo "ekspertas", buv. vicemin. majoras B.

Min. pirmininkas apžvelgęs paklausė, ar jau visi? Ir nuėjo pakviesti tos rezidencijos šeimininko. Po dešimties, gal ir kiek daugiau minučių, E. Galvanauskas grįžo susiservinęs vienas ir pasakė:

"Nuo ko pradėsime?"
Majoras Gricius: "Nuo majoro B."
Majoras B. trumpai, bet šį kartą drąsiai: "Buvau, mačiau, kraštas vokiškas, joks sukilimas ten negalimas". Lygiai žodis į žodį — kaip tie pradžioje mano paminėti didietuviai Klaipėdoje.

Aš mačiau, jog neįprasta p. B. drąsa turi remtis kokių užkulisiu. Gal ir rūmų šeimininkas dėl to nepasirodė. Visų žvilgsniai pakrypo į mane. Jų veiduose rodėsi lyg gailėtis — ne asmeniškai man bet prarastai idėjai, kuri, aš mačiau, ir juos buvo viliojusi. Jie pritarė jai ir pradėjo ją tikėti. Ką aš jaučiau tuo momentu kitas dalykas, bet stengiausi rodytis ramus. Jutau, kad tenka gerit veikti. Žiūrėjo į mane ir min. pirmininkas. Jo žvilgsnis nepeikė — jis laukė.

"Ar aš galiu prašyti majorą B. pakartoti jo žodžius, man pasakytus prieš tris dienas Klaipėdoje?" paklausiau. Majoras B. išraudo, sujudėjo kėdėje. Bet aš prisibijojau, kad štabo viršininkas majoras Gricius pradės jį ginti nuo mano "puolimo", todėl greitai tęsiau toliau: "Ponas majoras tyli, tad aš juos pakartosiu." Ir pakartojau apie tas 20 granatų. "Aš tokiam drastiškam planui nepritariu, bet norėčiau paklausti poną majorą: kas įvyko — ir tai staiga, kad jis taip radikaliai pakeitė savo nuomonę?" Majoras dar daugiau sumišo. Aš gi pasinaudojęs jo tyla, pradėjau aiškinti ir ginti savo nuomonę. "Kraštas išties lietuviškas, tas matyti kiekviename žingsnyje, tik miestas vokiški, arba suvokiškieji. Taip, dauguma jų nepaisys ginklo, bet to ir nereikia. Aš patyriau ir apsispylimo atskirais asmenimis, bet aš jau spėjau tą lietuvišką kraštą ir jo žmones pamilti". Kalbėjau jausmingai ir mačiau, kad susirinkusieji klausosi atidžiai. Pagaliau tvirtai pareiškiau: "Mano gliū įtikinimu, užsimota teisingai, drąsiai ir įvykdyti reikia—jei apvilisime dabar klaipėdiečius, tai ko mes verti, jie tada nusisuks nuo Lietuvos visam laikam".

(Bus daugiau)

Jie visi mokosi lietuviškai FORDHAMO VASAROS KURSUOSE

Visos nuotraukos Romo Kisieliaus

Kun. J. Jackevičius, S. J. slavitikos instituto direktorius. Jo žinioje veikia lituanistiniai kursai.

Birželio gale New Yorke prasidėjo dideli karščiai. Kai termometrai kliedi šimtą laipsnių, rodos, viskas sustoja. Kas tik gali — sprunka prie jūros. Mokytiis tokiu laiku? Baisu net pagalvoti apie tai. Bet štai lietuviai studentai nesibijo karščių. Jie studijuoja lituanistiką Fordhame universitete.

Išgirdę apie tuos drausolius, ir patys pasidrašinome: nuvykome į Fordhamo universitetą pasižiūrėti, kaip jie mokosi. Nuvykome visa redakcija, drauge su savo bendradarbiu fotografu Romu Kisieliu.

Naujo "Memorial Hall" pastato trečio aukšto koridoriuje sutikome lietuviško jaunimo. Greit atsiduro ir prof. A. Vasys, šių kursų vadovas. Jis supažindino mus su visu lituanistikos kursų darbu.

Tokie kursai pradėti 1957. Daugiausia studentų buvo 1958-59. Tada studentų skaičius siekė 30. Šiame kurse lanko 23. Įdomiausia šiame, kad yra jaunimo iš Kanados, Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos ir net Australijos. Tai jaunimo kongreso dalyviai, atkeliavę iš Chicago čia pasimokyti. Dauguma jų gyvena Woodhavene. Tai yra nepaprastai toli nuo universiteto. Reikia važiuoti net dvi valandas į vieną pusę.

Kursai padalyti į dvi grupes: I-ai grupei priklauso pradedantieji, antrai — jau pažengę.

Pirmiausia užėjome pas pradedančiuosius, kuriuos mokė dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė. Lentoje buvo įrašyta "Aš verdu, tu verdi". Gal žodis buvo paimtas tyčia, pritaikytas vasaros karščiam. Ir mes "užvirėm" klasę įvairiais klausimais. Pirmiausia paklausėm:

Kodėl jūs mokotės lietuviškai.

Pirmoji atsakė Joana Mažeikaitė (So. Ozone Park), kuri pati yra mokytoja, o dabar atsisėdo į mokinio suolą. Ji raštu paaiškino savo motyvą: lietuvių kalba esanti labai sena ir žodinga; ji norinti tą turta perduoti savo vaikams.

Visockaitė, iš Bronxo, į klausimą pažiūri praktiškai. Ji čia gimusi ir augusi. Tėvai kalba lietuviškai, bet ji turi už juos rašyti laiškus Lietuvon. Ir kaipgi rašysi, jei kalbos užtenkamai nemokėsi.

Lois Piro iš mišrios šeimos.

Motina Gurskytė, ištekėjusi už italo. Noris išmolti lietuviškai, kad pažintų Lietuvos istoriją.

Klasėje buvo ir to universiteto rusų kalbos lektorius Joseph Rapagha. Rusiškai jis išmoko pas prof. A. Vasį. Dabar Fordhame pats dėsto rusų kalbą, bet sumanė išmolti lietuviškai. Lietuvių kalba traukia jį kaip filologą. Visų bendrai gerai nuotaikai pridėjo ir naują motyvą: jam patinka ir lietuvių kalbos skambėjimas, ir jam patinka lietuviškas.

Perkėlėm klausimus į lietuvių literatūrą. Čia jiems buvo sunkiau ir suprasti ir atsakyti.

Pažengusiųjų grupėje dėsto prof. A. Vasys. Čia visi kalba lietuviškai. Beveik visi kalba gerai. Tik vienam kitam susimaišo liežuvis, ir įsimašo anglišką, ispanišką žodis. Daugiau padaro kalbos klaidų, ispanų ar anglų kalbos dėsnius pritaikydami lietuvių kalbai.

Toje grupėje Rymantė Steponaitytė, iš Brazilijos, iškėlė naują motyvą, kodėl jai kilo noras pasimokyti daugiau lietuviškai.

"Norėdama parašyti kokį straipsnelį laikraščiu ir mėginama išversti, pajutau, kad mano lietuvių kalbos pažinimas gan siauras, trūksta žodžių, gražesnių išsireiškimų, o taip pat kyla abejonės dėl pačios gra-

matikos, jau gerokai pamirštos. Tad pajutau gyvą reikalą pagilinti savo lietuvių kalbos žinias. Brazilijoje tikrai nebūtų buvę tam sąlygų. Tad labai džiaugiuos atvykusi į kongresą ir gavus šią progą. Tik apgalvestau šio kurso trumpumą. Tikiuosi betgi jis man daug padės ir atidarys vartus į kitas galimybes, būtent, kur ir kaip toliau gilinti savo lietuvių kalbos žinias.

Mes Brazilijoje, jei gausime iš Amerikos lietuvių paramos, planuojam spausdinti portugalų kalba lietuvių literatūros kūrinius ir paskleisti po plačiąją Braziliją.

Prof. A. Vasys, kursų vedėjas.

O dėl savo menko lietuvių literatūros pažinimo, stengsiuos dabar tą trūkumą panaikinti, nes per kongresą tam pasisėmiau užtekinai entuziazmo ir ryžto.

Paklausėm: ar daug jų buvo jaunimo kongrese. Tos grupės beveik du trečdaliai.

Kongrese paskaitos buvusios įdomios, bet viskas buvę pergrūsta, nebuvę galima suspėti visur nueiti. Taip kalbėjo B. Barauskaitė iš New Yorko.

Rymantė Steponaitytė iš Brazilijos džiaugėsi, kad stovykloje ir kongrese buvo jaunimo iš visų kraštų. Patiko jai kongreso vakarinės programos, bet

Lituanistikos kursų dalyviai Fordhamo universitete. Pirmoje eilėje iš k. į d. prof. A. Vasys, kun. J. Jackevičius, S. J., dr. A. Šlepetytė-Janačienė.

taip pat nusiskundė dideliu dieniņu perkrovimu. Prisiminė ir tai, kad kiekvieno krašto dalyviai laikėsi savo grupių, kad susipažinti su Amerikos jaunimu neteko. Amerikos lietuviai svečių atžvilgiu laikėsi pasyviai, abejingai, į atvykusius nekreipė dėmesio.

Dainavos jaunimo stovykloje geriau buvo pirmą savaitę. Buvo geresnė, draugiškesnė nuotaka.

Persikėlėm su klausimais į literatūrą. Pacitavus "Jau saulėlė vėl atkrodama budino svietą" — pasakė, kad tai Donelaičio "Metų" pradžia. Kas parašė "Užtrauksim naują giesmę, broliai," — jau niekas nežinojo. Priminus, kad tai Maironis, visi jo vardą buvo girdėję.

Ar žino bent vieną dabar Amerikoje gyvenantį lietuvių rašytoją? Suminėjo bent kelis: Alę Rūtą, Nelę Mazalaitę, Bernardą Brazdžionį. Atsakė ir į klausimą — koks svarbiausias Lietuvai įvykis buvo 1918 metais. Žinojo, kad tai nepriklausomybės paskelbimo metai; kad šiame sueina 25 metų sukaktis nuo deportacijų ir sukilimo.

Pabaigus pasikalbėjimą, prof. A. Vasio iniciatyva pavaišinti visi studentai ir svečiai. Taip pat atsilankė ir prof. J. Jackevičius, slavitikos skyriaus direktorius.

Kas davė stipendijas

Šiam vasaros semestru stipendijas davė: prel. J. Balkūnas, prel. Pr. Virmauskis, dr. Al. Smulkštys, dr. K. Valiūnas,

dr. J. Kazickas, LB New Yorko apygarda — per J. Šlepetį, dr. A. Vasys, dr. J. Dičpinigaitis. Dar to neužtenka. Dar trūksta keturių stipendijų. Prof. A. Vasys rūpinasi jas surasti.

Pagalbos reikalingi ir patys studentai, ypač užsieniečiai. Baigiasi jų atsivežti pinigai, kiti neturi kur gyventi. Visi šie reikalai irgi atitenka prof. A. Vasiui.

Sunki ir karšta vasara Fordhame. Tiesa, ten auditorijos gerai vėdinamos ir šaldomos, bet vistiek reikia ryžto keliauti tolimą ir karštą kelią. Reikia ryžto ir lietuviškai mokytis. Todėl ir gerbi šį drąsių jaunuolių būrį. Gerbi prof. A. Vasio iniciatyvą kursams organizuoti. Tai jo ir jo kolegų dėstytojų indėlis jaunimo metam.

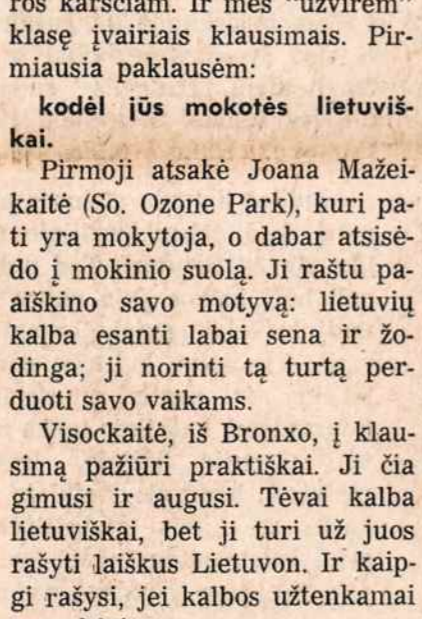
Louis Piro, Rye, N. Y.

Birutė Barauskaitė, Woodhaven, N. Y.

Daina Botyriūtė, Queens, N. Y.

Dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, kursų lektorė.

Rymantė Steponaitytė, Brazilija

Jūratė Čeponkutė, Toronto, Kanada

Joseph Rapagha, Rye, N. Y.

Alfredas Stankevičius, Urugvajus

Algirdas Šimukonis, Woodhaven, N. Y.

Kazytė Visockaitė, Bronx, N. Y.

Joana Mažeikaitė, Queens, N. Y.

Rūta Danytė, Ottawa, Kanada

Jean Daubėnas, New York

Visvaldas Gerdvilis, Queens, N. Y.

Giedrė Karosaitė, Bostonas

Edvardas Klimas, Urugvajus

Nancy Koher, Port Washington, N. Y.

Denis Mažeika, So. Ozone Park, N. Y.

Vasario 16 gimnazijos rėmėjams

Besiruošdama Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigoms susipažinau su Jūsų paprastai gausia, nuolatine parama šiai institucijai. Jūs gal ir nevisuomet jaučiate koks didelis yra Jūsų darbas ir kad Jūsų renkamos ir siunčiamos aukos, Balso ir kitų organizacijų parama iš tikrųjų yra gyvybės kraujas, nuolat maitinąs ir išlaikąs šį didžiulį lietuvių židinį. Be Jūsų aukų gimnazijos lietuviškas žiburys neilgai galėtų spindėti Europos širdy ir ludyti mūsų meilę ir ištikimybę pavergtai Tėvynei.

Lankydamasis Amerikoje, bet negalėdamas visus asmeniškai pasiekti, šiuomi reikiu nuoširdžiausią padėką Vokietijos krašto valdybos, Vasario 16 gimnazijos direktoriaus, mokytojų ir mokinių vardu visiem rėmėjų būrelių vadovam, aukotojam, Balfui ir visom kitoms organizacijom, remiančiom gimnaziją. Ta pačia proga noriu prašyti ir toliau nesiliauti taip gausiai rėmus šį mum visiem brangų lietuvių židinį. Šiuo metu gimnazija ypač reikalinga sustiprintos paramos, kad būtų galima pagerinti mokslinių maitinimą vaisiais ir daržovėm, sutvarkyti sporto aikštes ir pritaikinti pagal fizinio auk-

lėjimo dėsnius higieninius apsi-
prausimo reikalavimus bei iš-
mokėti per 20.000 DM skolą,
kuri nuolatos slegia gimnazijos
biudžetą. Sustiprintoji parama
su kitais gimnazijai reikalingais
pagerinimais, be abejo, pakeltų
gimnazijos autoritetą ir su-
trauktų daugiau mokinių, taip
reikalingų šiuo metu gimnazijos
normaliam vystymuisi.

Kur sąlygos leis, aš stengsi-
siuos susitikti asmeniškai mie-
lus rėmėjų būrelių vadovus bei

pačius rėmėjus, o taip pat pa-
talkininkauti gimnazijai lėšų
telkime.

Visiem nuoširdžiai dėkingas,
Kun. Dr. P. Bačinskas
Būsimasis Vasario 16
Gimnazijos direktorius
Mano adresas Amerikoje iki
rugpjūčio 15 d.: 105 Grand St.,
Brooklyn, N. Y. 11211.

Vėliau — Vasario 16 Gimnazi-
ja, 684 Lampertheim - Huetten-
feld, Schloss Rennhof, W. Ger-
many.

Lietuvių diena Lakewood parke, Pa.

Tradicinė lietuvių diena Lakewood, Pa., bus rugpjūčio 14. Komitetas daro visa, kad tas garsusis lietuvių susibūrimas praeitų iškilmingai ir duotų kuo daugiau dvasinės naudos. Komitetas nori, kad šis lietuvių susirinkimas su draugais ir pažįstamais kartu primintų ir mūsų tėvų žemę Lietuvą, atgavintų ir sužadintų meilę tėvų ir protėvių kalbai. To siekė lietuvių dienos iniciatoriai prieš 52 metus, kviesdami apylinkės lietuvius į Lakewood parką. Lietuviška daina, lietuviška kalba skambėjo visuose kampuose iš visų ten dalyvavusių lūpų. Šiandien taip jau nėra. Nors suva-

žiuoja tūkstantinės minios, lietuvių kalba skamba nedrąsiai, lietuviškų dainų veik negirdėti. Lietuvis pradeda išsizadėti savęs ir savo tautos.

Kodėl, taip yra? Šiai dideliai lietuvių kolonijai visados trūko lietuvių bei atsidavusių vadų. Pirmųjų ateivių vaikai buvo veržlūs ir ėjo mokytis. Šios apylinkės lietuviams davė daug daktarų, teisininkų, kunigų, inžinierių. Dauguma, aplinkybių verčiami, paliko šį anglių rajoną ir išsikėlė į miestus. Ten jie nutolo nuo lietuvių bendruomenės. Likusieji nors ir buvo patriotai, bet, įsitraukę į tiesioginį darbą, mažai laiko beskyrė lietuvių. Liaudis liko be vadų, aplinkumos veikiamas.

Lietuvių dienos programa
Programa prasidės 3 v. po piet. Pagrindinę kalbą pasakys V. Volertas, inžinierius, Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas. Philadelphijos lietuvių tautinis ansamblis, vadovaujamas muziku L. Kaulinio, pradžius lietuviškom dainom. Philadelphijos šokėjų grupė, vadovaujama V. Puzinienės ir globojama Jono Skladaičio, pasoks lietuviškų šokių.

Smulkesnė programa bus pranešta vėliau.
Lietuvių dienos komitetas

— Kibirkštėles. Laikraštukas spausdintas vienuolyno spaustuvėje, iliustruotas V. Maželio nuotraukom, suredaguotas pačių stovyklautojų. Redakciniam būreliui vadovauja sesuo M. Eucharista. Pirmasis šios stovyklos Kibirkštėlių numeris datuotas liepos 9, turi 16 psl.

Baigiasi mergaičių stovykla Putname

Putnamo vienuolyno sodyboje vyksta mergaičių vasaros stovykla, kuri baigiasi liepos 24. Tai 23-ji tokia mergaičių metinė stovykla.

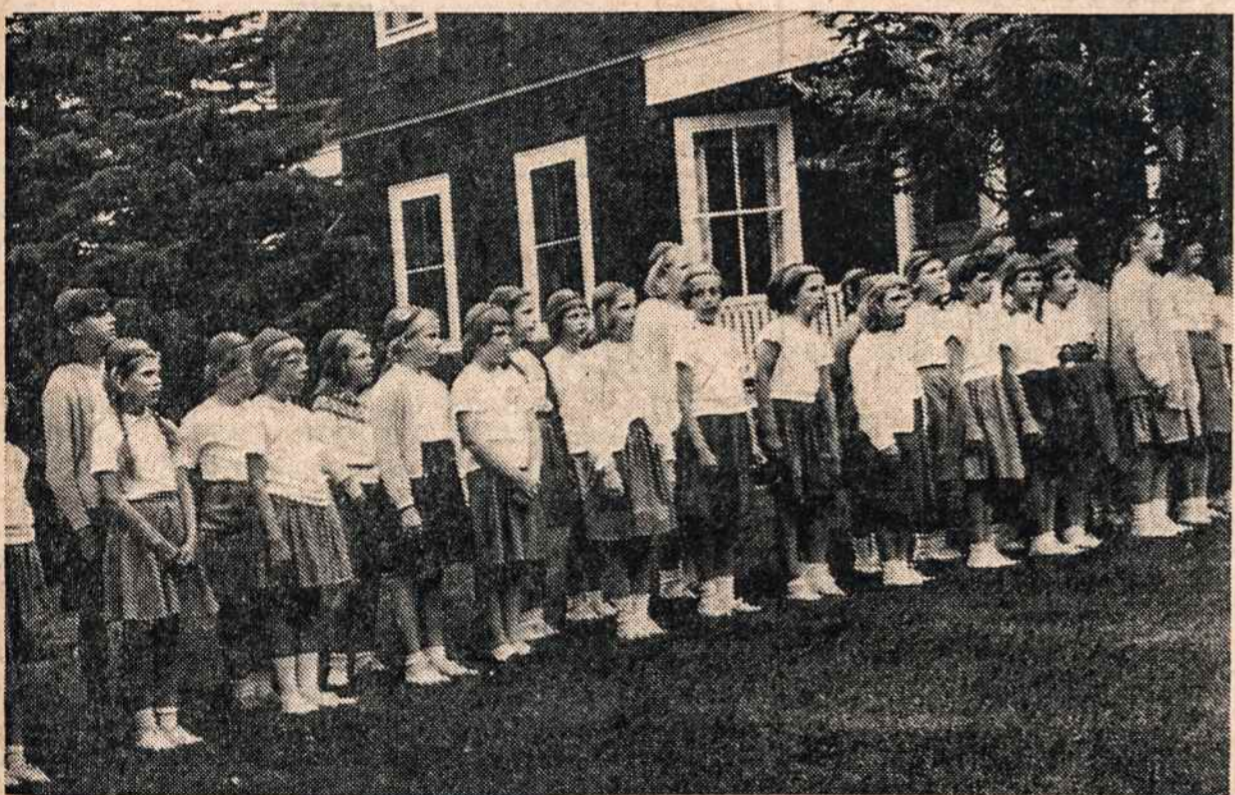
Šiomet stovyklauja 115 mergaičių. Jos pasiskirsčiusios įvairiais būreliais, po 7-8 būrelyje. Dienos programoje šalia žaidimų turi lituanistines pamokas, rankdarbius. Kartu rengiamasi stovyklos užbaigimui, kuris bus liepos 24.

DAILES PARODA PUTNAME
Ta pačia proga seselių vienuolių iniciatyva rengiama dailės paroda, kurion bus sutelkta apie 12 dailininkų įvairių kūrinių.

Parodoje dalyvauja: A. Galdikas, A. Elskus, V. Ignas, V. Raulinaitis, B. Gedvilienė, R. Ingelevičienė, J. Juodis, E. Urbaitytė, M. Ambrozaitienė ir k. Dauguma jų iš New Yorko Kiekvieno dailininko bus išstatyti bent keli kūrniai.

Paroda vyksta Alkos muziejaus patalpose. Ji bus atidaryta 1 val.

— Kibirkštėles. Laikraštukas spausdintas vienuolyno spaustuvėje, iliustruotas V. Maželio nuotraukom, suredaguotas pačių stovyklautojų. Redakciniam būreliui vadovauja sesuo M. Eucharista. Pirmasis šios stovyklos Kibirkštėlių numeris datuotas liepos 9, turi 16 psl.

Putnamo mergaičių stovykloje, kurios užbaigimo programa bus liepos 24. Nuotr. V. Maželio.

TRADICINIS LIETUVIŲ SUSIBŪRIMAS

Sekmadienį, liepos 24, 1966

Putnamo Seserų Sodyba — Putnam, Conn.

Dienos užsiėmimai

11 val. mišios ir pamokslas
J.E. vysk. Pr. Brazys
12:30 pietūs, pramogos
4 val. stovyklos užbaigimas

JAUNIMO METUS ATŠVĖSKIME
PUTNAMO MERGAIČIŲ STOVYKLOJE
DĖMESIO PATYRĖS JAUNIMAS,
NORIAU LIKS LIETUVISKAS
PAAUKOJĘ DIENĄ, GALIME LAIMĖTI
GENTKARTĖ

Kviečia

Stovyklautojos, seserys, tėvai

Prašom, prašom aplankyti!

Hartfordo Aido choras. Viduryje dirigentas J. Petkaitis. Nuotr. A. Jaro.

REZOLIUCIJŲ ATSTOVO IR JAUNIMO PRANEŠIMAI

Liepos 10 L.A.P. klubo žemut. salėje sušauktas visuomenės susirinkimas, kuriame padaryti pranešimai apie rezoliucijos Lietuvos laisvinimo reikalavimus Senatė pravedimą ir jaunimo kongresą Chicagoje.

Apie rezoliucijos Senatė pravedimą kalbėjo L.B. atstovas Vilijus Bražėnas. Jis pažymėjo, kad šiuo metu yra jau 25 senatoriai, remia rezoliucijos Senatė pravedimą. Bet reikia dar daugiau. Tad ragino senatoriam, ypač Fulbrightui, parašyti kuo daugiau laišku ir prašyti, kad rezoliucija šiais metais būtų Senatė pravesta.

Iš Hartfordo jaunimo kongrese Chicagoje dalyvavo šeši jaunuoliai: Nijolė Draugelytė, Džiugas Minukas, Praurimė Petrauskaitė, Gintautas Moccus, Dalia Navasaitytė ir Antanas Jucėnas.

Susirinkime dalyvavo trys jaunimo atstovai, kurie ir padarė pranešimą. Pirmoji kalbėjo Nijolė Draugelytė. Pažymėjo, kad jai Jaunimo kongresas labai patikęs ir palikęs gilų

HARTFORD, CONN.

ispūdį, bet programa buvusi per plati. Nebuvę galima visur patekti ir suspėti. Džiugas Minukas palietė sporto reikalus. Gi Praurimė Petrauskaitė papildė pranešimą savais išpučiais. Jai nepatiko, kad kitų kraštų lietuvių jaunimas kalbėjėsi to krašto kalba. Pav., iš Vokietijos lietuvių jaunuoliai kalbėjėsi vokiškai, iš Argentinos — ispaniškai ir t.t.

Tame pačiame susirinkime L.B. Hartfordo apylinkės pirm. Antanas Ustjanuskas pranešė, kad rugpjūčio paskutinį sekmdienį organizuojama didžiulė ekskursija laivu iš Hartfordo į Middletowną — su muzika, dainom ir t.t. Pirmininkas pažymėjo, kad šiam sumanymui pritaria ir lietuvių parapijos klebonas kun. J. Matutis.

Apie Chicago jaunimo kongresą ir dainų šventę Chicagoje pranešimą per lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valandos programą padarė vedėjas Alg-

Dragunevičius. Taip pat perdavė ir Australijos lietuvių Jūratis Reizgytės kalbą, kurią ji baigė šiais žodžiais: "Kaip J. Paleckis buvo apgautas išgaviant jo parašą po Lietuvos išlaisvinimo peticija, taip jis buvo apgautas ir pasirašė, perduodamas Lietuvą rusams ir išduodamas savo parašu lietuvių išvežimą į Sibirą."

J. Bernotas

KAI ATVYKO JAUNIMO ATSTOVAI IŠ VOKIETIJOS

Iš Vokietijos į jaunimo kongresą atvyko 14 atstovų. Vokietijos delegacijos vadovu buvo kun. Vingaudas Damijonaitis.

Jų kelionė iš jaunimo metų komiteto finansų komisijos gauta 3000 dol. Vincas Kizlaitis iš Clevelando sumokėjo vieno asmens kelionę ir Gintaro korporacija vieno asmens.

Svečiam iš Vokietijos daugumoje buvo sumokėta visa kelionė, keturiem sumokėta tik pusė kelionės išlaidų.

Vokietijoje veikia jaunimo metų komitetas Darbininko redakcijai atsiuntę apyskaitą, iš kurios matyti, kaip sunaudoti pinigai. Pajamų komitetas viso turėjo 18594.57 DM, išlaidų — 18141.69 DM. Likutis 452.83 DM bus sunaudotas Vokietijos lietuvių jaunimo suvažiavimui, kuris bus liepos 30 Vasario 16 gimnazijos patalpose.

Baltimorės žinios

C.Y.O. šv. Alfonso jaunimas visą rugpjūčio mėnesį neturės susirinkimų, nes tą mėnesį jų dvasios vadas kun. J. Antoszewski išvyksta atostogų.

Sodalietės rengia madų parodą ir jau dabar pardavinėja bilietus. Laimėjimam taip pat renka įvairius daiktus.

Suaugusiųjų klubas liepos 30 Alberto ir Betty's Juškų kieme rengia vėžių vaišes (Crab Feast). Visi nariai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Baltimorės lietuvių vyrai pakviesti tvarkdariais Šiluvos koplyčios šventinimo iškilimėm. Kunigai iš sakyklos ragina vyrus registruotis klebonijoje, nes reikės labai daug tvarkdarių. Visiems tvarkdariam vadovaus Antanas Strazdas ir Juozas Mitchell-Mičiulis.

Šiluvos koplyčios šventinimo iškilimės iš Baltimorės važiuoja nemaža žmonių. Visi raginami iš anksto įsigyti bilietus, kurie gaunami klebonijoje.
Jonas Obelinis

Televizijos programoje "Out of the Depths" ("Iš gilybių") bus paminėta Sibiro lietuvių maldaknygė. Programoje taip pat bus rodomi vaizdai iš nepriklausomos Lietuvos, Sibiro ir kt. Visa bus palydima lietuviška muzika. Ši programa bus transliuojama šį sekmadienį, liepos 24, 10 val. ryto per Baltimorės 11 kanalą (WBAL-TV). Programa bus kartojama liepos 25, pirmadienį, 9 val. ryto. Programų vedėjas yra kunigas Kazimieras Pugevičius. Prie šios programos paruošimo prisidėjo šie Baltimorės ateitininkai: Eimutis Radzius, Vida Noreikaitė ir Vėjūnė Svotelė.

sey Sk. ir New Yorko Apskr. V-bos iki 165 dol., Nežinomo Lietuio Partizano įnašas iki 619.50 dol.

IŠ VISUR

— Dainų šventės atidarymo proga pranešta, kad iki liepos 3 imtinai jaunimo peticijai buvo surinkta 140,893 parašai.

— Poetas Stasys Santvaras Bostone persikėlė į naujus namus. Dabartinis jo adresas: 862 East Third Street, Boston, Mass., 02127, tel. 268-5347.

— Lietuvių Fondo tarybos eilei narių pagal LF nuostatus šiais metais baigiant savo kadenciją, į naują Lietuvių Fondo tarybą išrinkti: dr. A. Razma — 1054, dr. G. Balukas — 1047, dr. P. Kisielius — 973, dr. B. Poškus — 809 ir inž. Kutkus — 535 balsais. Dr. V. Paprockas ir V. Pauza liko kandidatais.

— Lietuvių Fondo narių iki birželio 8 d. buvo 1,153. Bendra įnašų suma siekė 264,172.63 dol.

— Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., rugsėjo 11-17 dalyvaus antrame tarptautiniame skotistų kongrese Oxforde, Anglijoje ir skaitys paskaitą: "Skotizmas ir skotistai Lietuvoje". Šis kongresas įvyks Jono Duns Skoto 700 m. gimimo sukakties proga.

— Lietuvių religinio kongreso, įvykstančio Washingtone rugsėjo 3-5, specialius ženkleliai jau pagaminti. Jie yra tautinių spalvų, lyg Lietuvos vėliavos gelė, kurios raudoname dugne yra Mergelės Marijos apsišviesto Šiluvoje paveikslas, po juo įrašas "Šiluva — 1608". Tai Marijos Šiluvoje apsišviesto metalo. Ženklelio žaloje juostoje įrašas: Liet. Religinis Kongresas Washington, D. C. 1966. Kongresui rengti komitetas yra pasiryžęs aprūpinti visus kongreso dalyvius ženkleliais ir programom. Laukiama virš 15,000 dalyvių.

— Tradicinis lietuvių susibūrimas, uždaranč Putnamo mergaičių stovyklą, šiomet įvyksta liepos 24 Putnamo seserų sodyboje. Po 11 val. mišių, kurias laikys ir pamokslą pasakys vysk. Pr. Brazys, bus pietūs ir pasižmonėjimas, o 4 val. stovyklos uždarymo programa, kuriai stovyklautojos uoliai ruošiasi.

Jaunimo centrai aukojo

300 dol. F. Radzevičius, Brockton, Mass., įrašo a.a. žmoną Eleną, dukrą Emiliją, tėvus, brolius ir seseris.

Po 100 dol.: Vaičius, D., Hudson, N.Y. Valaitis, F., Chicago, Ill., įrašo visą šeimą ir mirusius Maceiką, A. Richmond Hill, N.Y. N. N., Ozone Park, N. Y.

40 dol. Tamošauskas J., Paterson, N.J.

Po 20 dol.: Ateitininkų Sendr. Sąjunga New Yorko skyrius, užjausdami A. Kepalaitės tėvelio Kazimiero mirtį. Jarmala Ch., Riveredge, N.J., įrašo motiną Elzbieta. Petronienė, R. So. Boston, Mass.

15 dol. Beržanskienė P., Elizabeth, N.J.

Po 10 dol.: Gruodis P., Chicago, Ill. Kapitonas C. ir A. Globis, Fairfield, Calif. Szablewski E. Mrs., Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol.: Bertulis, J., Chicago, Ill., įrašo a.a. Malviną Palejienę. Aleksiejus Z., Brooklyn, N.Y. Gudaitis Z., Brooklyn, N.Y. Ingelevičius V., Brooklyn, N.Y.

Rytis Balčiūnas iš Newark, N.J., laimėjęs Tėvynės Zvaigždutės premiją 5 dol. už gražiausį rašinį perdavė ją Židinio stovybai.

2 dol. Mrs. R.H. Stubbs, Uniondale, N.Y.

Visiems aukojusiems teatylgina Visagalis!

Nuoširdžiai prašom nebeatidėliojant aukas siųsti: BUILDING FUND, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

KUR OŠIA MICHIGANO EŽERAS

(REPORTAŽAS IS UNION PIER)

Kai šiais metais išvykau ankstyvą atostogų į Union Pier vasarvietę prie Michigano ežero, "Ventos" vasarvietės šeimininkas Pr. Odinas jau pirmą minutę mane pritrėmė:

"Sakyk, mielas, kodėl aš nebegau "Darbininko"? Juk tai yra laikraštis, kurio aš laikiu ir su įdomumu skaitau".

Prisiminiau, kad prieš du metus vasarodamas Union Pier, užsaciau Pr. Odinui "Darbininką", ir, kai jis mane susitikdavo, vis pagirdavo, kad aš įpiršęs tikrai rimtą laikraštį.

Sie žodžiai, kuriuos jaunimo kongreso metu Chicagoje perdaviau "Darbininko" administratoriui tėv. Baniūniui, čia cituojami ne reklamai, bet tik žiniai, kad "Darbininkas" plačiai skaitomas visoje Amerikoje ir kad karštomis vasaros dienomis jis mielai laukiamas ir Michigano ežero pakrantėse.

Atgavai įėjęs į "Ventos" vasarvietės raštine, maloniai nustembu. Prieš mane štai atsiveria keli didelio formato partizanų portretai: Juozo Daumanto, Julijono Būtėno ir grupės partizanų, kurie palydėjo kovotojų atstovus į Vakarų. Tokį partizanų pagarbos kampelį tikrai sunku kur rasti. Ir J. Daumanto "Partizanų", kurių jau niekur nebegalima pirkti, čia stovi keli tomiai, kad ateityje ši skaityti Odinų vaikai ir anūkai.

Pr. Odinas vėl kreipiasi į mane su prašymu:

"Būk geras, gaus kelias knygas N. Sūdūvio Vienų vieni. Tai ateityje tikrai bus relikvinė knyga."

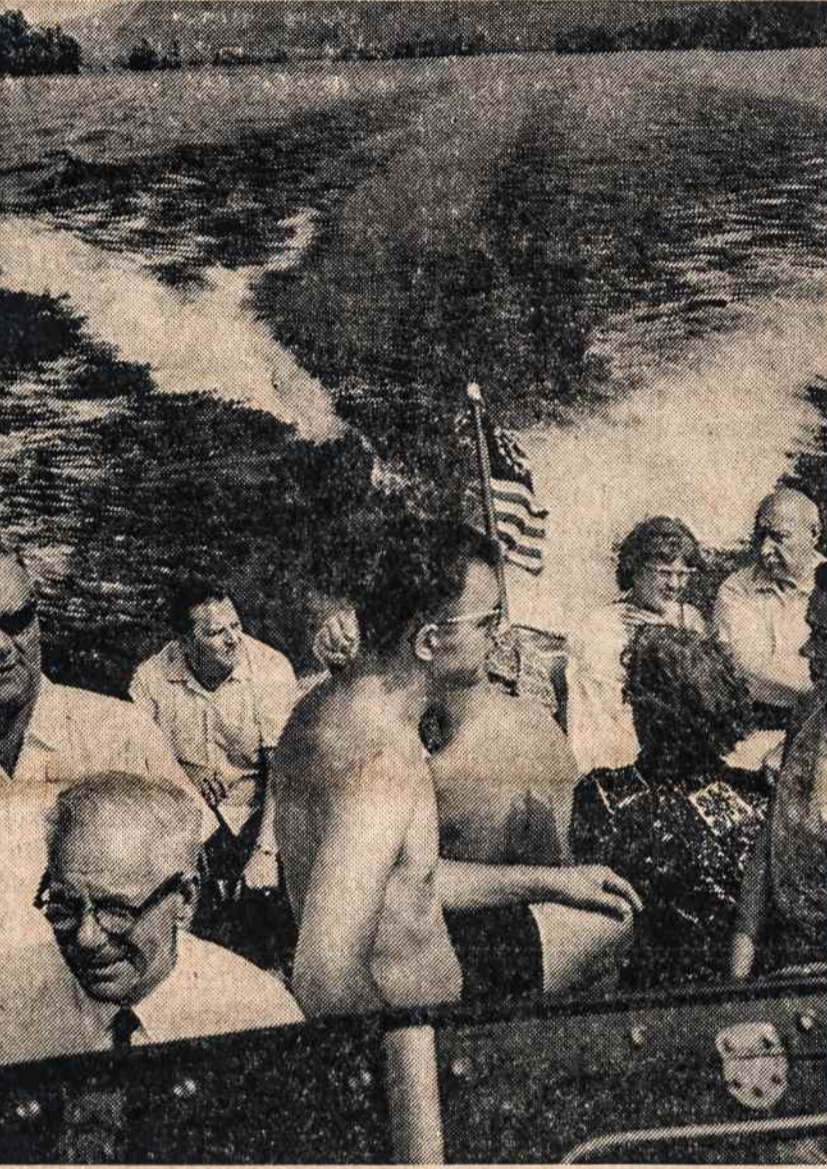
Taip, aš tai žinau, bet kur tą knygą begausi, kai laida jau išsisėmusi. Ir aš pats ją laikau pagarbiausioje vietoje.

Pavakary susėdę su Pr. Odinu "Ventos" gyvatvorių paunksmėje, nusikeliame į praieiti. Man įdomu klausyti mūsų visuomenės veterano Pr. Odino pasakojimų, 1941 ankstyvą pavasarį, ūkininkaudamas Žemaitijoje, jis susirišo su Lietuvos Aktyvistų frontu, ginklavo vyrus ir laukė momento, kada tauta bus pakviesta sukilti prieš raudonąjį okupantą ir vėl paskelbti Lietuvos nepriklausomybę. Kiekvienas to meto rezistentas tada stovėjo prieš didelius pavojus. Pavojai neaplenkė ir Pr. Odino. Gegužės mėn. viduryje jį susekė NKVD areštavo ir 14 parų Mažeikiuose be atvangos tardė bei kankino. Bet drąsiai rezistencijos vyrui, nors fiziniai ir smarkiai iškankintam, pasisekė pabėgti ir, kai įsiliepsnojo visuotinis sukilimas. Pr. Odinas drauge su kitais žemaičiais stovėjo savo poste kovos ugnyje.

Tokių žmonių širdyse, kaip Pr. Odino ir kitų, pagarba rezistencijai ir lietuviškai tautinei gyvybei niekad neužgeso ir neužges. Todėl čia tokioje pagarbėje laikomas Lietuvos partizanų kampelis, todėl čia daugelis kultūrininkų ir visuomenininkų, atvykę atostogų, randa mie-

lą ir šiltą globą. Prano Odino žmona yra Balfo pirmininko kun. Martinkaus sesuo. Čia dažnai užsuka ir kunigai ir šalpos darbuotojai.

Antras savas kampelis Union Pier — tai Karaičių "Gintaras", pati didžiausia ir prabangiausia lietuvių vasarvietė, kur taip pat gali rasti "Darbininką" šalia kitos lietuviškos spaudos. Patriotinei visuomenei "Gintaras" ypač prisimena iš 1961 m., kai čia vyko Lietuvos Fronto Bičiulių studijų dienos ir 1941 metų sukilimo bei Laikinosios Lietuvos vyriausybės minėjimai. Didžiuliai būriai lietuvių tada buvo suplaukę į "Gintarą", kai čia kalbėjo ejęs Laik. vyriausybės min. pirm. pareigas prof. J. Brazaitis, sukilimo vadas L. Prapuolenis ir kiti. Beje, šioje vasarvietėje ankstesniais laikais, kai ji priklausė kitiem savininkam, yra vasaros gen. Eisenhoweris. Tautin's Kinijos prezidento Chaingaiško žmona.

George ežere plaukia motorlaiviu D. Slyvynas, Stanaitis, M. Melinis, A. Trečiokas, Kizienė ir k. Rezervacijų ir informacijų reikalui kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N. Y., tel. 518 NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sufiko šime laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

KAIP IŠGELBĖTI TETOS PALIKIMĄ?

Klausimas

Atvykę į Ameriką, apsigyvenome pas savo sponsorius: žmonos tetą ir jos vyrą. Vaikų jėdu neturėjo. Išgyvenę pas juos beveik metus ir susiradę darbų bei butą, išsikraustėme, bet visą laiką sugyvenome darniai ir gerai. Teta dažnai mum užsimindavo, kad ji kitų giminių neturi, tik mano žmoną (Lietuvoj tebegyvena jos brolio vaikai; mano žmona buvo jos mirusios sesers vienturtė duktė). Prieš tris metus mus ištiko didelė nelaimė. Teta ir dėdė,

žiuodami automobiliu, kažkodėl įvažiavo į medį ir sunkiai susižeidė. Atvažiavo policija ir "ambulance" ir juos nuvežė į ligoninę. Pasirgusi tris dienas, teta mirė. Dėdė tebesikankino du mėnesius, bet iš ligoninės nebeišėjo. Mum buvo didelis smūgis, nes jie abu buvo mūsų geradariai. Palaidojom, pasirūpinom visais su laidojimu susijusiais reikalais. Palaidojom kaip tėvus, o ne gimines. Ieškodami kapinių "deed", rado me popierius, ant kurių buvo parašyta: "Testament and Last Will" ir tetos vardas ant vieno, ir tie patys žodžiai ir dėdės vardas ir pavardė ant kito. Paklausėme laidotuvių direktoriaus, ką su tais popieriais reikia daryti. Sako, reikia tuoj nunešti pas advokatą (nes ant tų popierių buvo užrašytas vietinio advokato vardas). Taip ir padarėme. Nuėjome pas tą advokatą ir prašėme mum padėti.

Už kelių savaitių jis mus pasiūkė ir pradėjo klausinėti, ar dėdė turėjęs giminių. Mes jam pasakėme, kad jis turėjęs vieną pusbrolių Pensilvanijoje, bet kad su juo neturėjęs jokių ryšių. Sako, prastai, tas pusbrolis paveldės visus pinigus. Mus lyg perkūnas trenkė. Dabar, kokie čia įstatymai. Kažkoks pusbrolis, kuris dėdės nei lankė, nei juo rūpinosi, gaus pinigus, o mes, kurie visą laiką jais rūpinomės ir su jais gyvenome, bei jie mumis rūpinosi kaip savais vaikais, nieko negausime. Nubėgome pas kitą advokatą, paaiškinome jam reikala. Tas sutiko su tuo, kad nieko negausime. Pasirodo, kad pasilikti nemažai pinigų; vieni buvo padėti abiejų vardu, kiti pinigai buvo arba dėdės arba vienos tetos vardu. Manome, kad nors tie pinigai, kurie buvo vienos tetos vardu, turėjo mum tekti. Dabar mes ne cento negavome. Atvažiavo niekad mūsų nematytas dėdės pusbrolis ir susirinko visą mūsų geradarių turta. Nuo to laiko jau praėjo dveji

metai. Tačiau mes negalime užmiršti mum padarytos skriaudos. Kas čia darosi šiame krašte, kad įstatymai tokie neteisingi ir taip surašyti, kad nuskriausti čia atvažiuojusius ir palaikyti čia gimusius.

D. P., Michigan

Atsakymas

Faktas, kad Tamstos atvykote iš Europos, nesudaro jokio skirtumo. Jei būtumėt gimę ir auge čia, reikalai nuo to nepasikeistų. Matomai, Tamstų giminės buvo sudarę taip vadinamusius "reciprocal Wills" (tarpusavio testamentus). Pagal tuos testamentus jie, matomai, paliko turta tokiu būdu: jei teta miršta pirmoji, jos visas turas tenkė dėdei. Jei jis miršta pirmas, jo visas turas pasilieka jo žmonai, Tamstų tetai. Paprastai tokiuose testamentuose patartina pasakyti, kas darytina su turtu tokiu atveju, jei abu miršta vienu ir tuo pačiu laiku, kaip galėjo atsitikti Tamstu aprašomu atsitikimu (provision for event of common disaster). Jei ir būtų toks eventualumas numatytas testamentu, Tamstom iš to būtų mažai naudos, nes dėdė ir teta nemirė vienu ir tuo pačiu momentu.

Tamstų giminės galėjo numatyti testamente, kad vienam iš jų mirus, tam tikra dalis jo turto būtų paveldima jo arba jos giminių. Deja, tai nebuvo padaryta. Kadangi Tamstos dėdė mirė vėliau, negu teta (čia nesvarbu kaip ilgai jis gyveno žmonai mirus — užtekty vieno momento), jis paveldėjo visą jos turta ir, jam mirus, jo giminės, o ne josios, yra jo įpėdiniai. Rezultatas nėra malonus ir Tamstom staigus ir nesuprantamas. Jei žmonės suprastų, kad jų gerų norų neužtenka, tokių rezultatų būtų galima išvengti. Keičiantis aplinkybėm, patartina pasikalbėti su advokatu ir pakeisti testamentą tokiu būdu, kad jis atitiktų žmogaus norus ir pageidavimus.

Kaip auga lietuvių fondas

Lietuvių Fondo iniciatoriai parengė Fondo įstatus ir patį Fondą inkorporavo 1962 kovo 14 Springfielde, Ill. Iniciatoriai surinko ir pirmasias aukas. Jie 19 tūkstančių įteikė pirmajam Fondo valdybai, kuri buvo sudaryta 1962 kovo 7.

Pirmasis Liet. Fondo narių suvažiavimas buvo, 1963 gegužės 18. Tada jau fonde buvo 71 tūkstantis dol. Antrojo suvažiavimo metu 1964 gegužės 16 fonde jau buvo 139 tūkstančiai.

1964 gruodžio 7 Fondas gavo oficialų atleidimą nuo federalinių pajamų mokesčių, Tax exempt statusą, CHI-EO-272 Group 24. Tai buvo svarbus Lietuvių Fondo laimėjimas.

Trečiojo suvažiavimo metu 1965 birželio 12 pagrindinis kapitalas padidėjo 85 tūkstančiais dol.

Siuo metu pagrindinis kapitalas artėja prie 300 tūkstančių.

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street (Tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės. Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarėnė. Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė gražiuose Adirondacks kalnuose — 300 akrų miško ir pievų. Kabinos su virtuvėm, kambariais su patogumais. Geras maistas. Didelis maldymosi baseinas, teniso aikštė, svečių kambarys. 13 mylių nuo Lake George. Rašykite ar skambinkite dėl brošiūros:

Pranas Leika

Athol, New York 12810

Tel.: 518 NA 3-5750

Vila JÜRATĖ

priima svečius nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 15 dienos

Su užsakymais kreiptis:

ELENA KRASAUSKAS

P. O. Box 307, West Hyannis Port, Cape Cod, Mass.

Tel. HYannis, Code 617-775-9216

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės Cape Cod viloje

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams. Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma. Visai arti šiltos srovės, privatus atviro jūros pliažas (7 min. pasėiom). Geras lietuviškas maistas.

Vila jau atidaryta vasarajimui ir priima svečius. Kreiptis: Marija Jansonas, Vila Audronė — 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass., 02655, arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunymuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Lietuviška vasarvietė BANGA

CAPE COD, MASS.

Great Marsh Rd. — Centerville, Mass.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach. Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi. Skanūs lietuviški valgiai. Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui. Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio. Šalia BANGOS randasi ežeras su paplūdimiu. Zuvavimo mėgėjams yra laivelis. Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKŠTYS

76 Alicia Road, Dorchester, Mass. 02124 — Tel. (617) 282-8046

o po birželio 15 d.:

BANGA

P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. — Tel. (617) SP 5-4633

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpesčių nuoširdžiai kviečiame

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietėje, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Massachusetts. Tel. 759-3251 (Area #617). Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu golfoje. CAPE COD žalumos grožis, ATLANTO vandens temperatūra, SILVER BEACH smėlio tyrumas suteikia daug malonumo. Mėgėjų patogumui yra valtis žuvalimui, sail-fish būriavimui, ping-pong, teniso aikštė, kroatetas. Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Vasarvietė atidaroma birželio 19 dieną. Užsisakyti galima šiais adresais: Irena Veitas, 72 Congress St. Braintree, Mass., Tel. 843-2146 arba Maria Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. Tel. 849-1193 arba MESKOS adresu ir telefonu. Iki džugaus pasimatymo!

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias skaus

Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užleikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047

(Tarp 85-86 gatvių)

Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ

PIKNIKAS

sekmadienį, rugpiūčio 7 dieną

Dienos programa:

11:00 — Šv. Mišios Ljurdo šventovėje

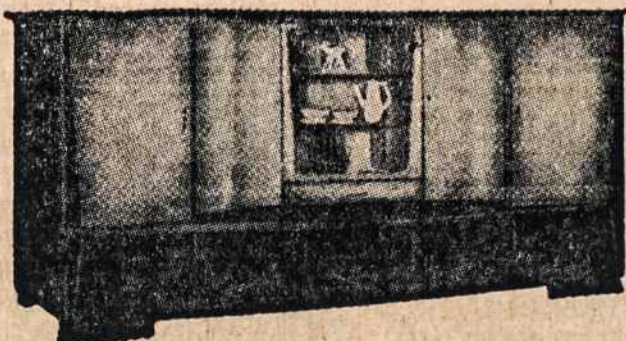
12:00 — Pietūs

3:30 — Bostono šv. Petro lietuvių parapijos orkestras ir O. Ivaškiens tautiniai šokiai.

Pranciškoniai kviečia visus maloniai praleisti dieną ir paremti jų darbus Kennebunkporte.

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR

ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSU SANDĖLYJE VISADA
Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur
JAV-se

ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė

DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400

Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštadienį iki 6 v. vak

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

KENNEBUNKPORT, MAINE

SUAUGUSIEMS VASARVIETĖ atidaroma 1 liepos ir tęsis iki 28 rugpiūčio. Lietuviškas maistas, vėsūs vakarai, gražus Atlantas, erdvi vienuolyno sodyba, maudymosi baseinas, o kainos visiems priimanamos.

Vasarvietėn ir stovyklon registracija jau prasidėjo. Pirmenybė ir pasirinkimas yra anksčiau registruojantiems. Informacijai rašykite:

FRANCISCAN MONASTERY

KENNEBUNKPORT, MAINE 04046

Vienuolyno (207) 967-2011 • Stovyklos (207) 967-2771

LAISVĖS ŽIBURYS

Radio programa lietuvių ir angli kalbomis... WHBI 105.9 FM banga... Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokėsciais, aukomis ir skelbimais.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

LITAS Investing Co. Inc.

Pirkiti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte... Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui... Dėl prospekto ir kitais reikalais: V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799

LIUDOS MIKULSKYTĖS

įvairių moteriškų drabužių krautuvė... Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išelginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apšūnukai, bluzketės, kojinės. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.

HAVEN REALTY

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance... Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds - Pirmųjų investicijų... Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas... 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421... Tel. Virginia 6-9519... SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM... Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Norite geros meniškios fotografijos

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ... Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677... 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai... Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai... DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav. BROOKLYN, N. Y. 11206... 36-38-40 STAGG STREET... Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS Savininkas... Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina. 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. Evergreen 2-6440

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Naujas laimėjimas. Tarpklubinėse varžybose Adelaidės Vytis pasistūmėjo pirmyn, įveikusi W.E.A. 3 1/2 : 1 1/2. Dabartinė padėtis: Vytis 25 1/2, Caissa 23, latvių Matisons 20 1/2, Norwood 19 1/2, Elisabeth 17, Adelaidė 16, W.E.A. 16, Norwood II 15, Adelaidė II 14 1/2 ir University 7 ts.

Mūsų meistro Povilo Tautvaišo partija su didmeistriu Robert Byrne (žūr. Darbininką, liepos 6 d.), kuriuo jis buvo sutvarkęs didmeistrį ir tik laimės deka didmeistriui pavyko užbaigti lygtomis, plačiai pagarsėjo. Rašė apie tai N. Y. Times, Chess Review, Chess Life ir kt.

Sovietų didmeistrai dominuoja tarptautiniuose turnyruose: Sočyje, po 12 ratų pirmavo Korėnoį ir Polugajevskij; Amsterdame M. Botvinkas vedė 3:0. Be jo dar dalyvauja S. Floras. Į Santa Monika tarpt. turnyrą Kalifornijoje, pasirodė, atvyko pasaulio čempionas Tigran Petrosjan ir B. Spassky, nors ir buvo pradžioje parnešę, kad negalėsia dalyvauti. Dabar šis turnyras turės ne 8, bet 10 didmeistrių. Turnyras prasidėjo sekmadienį, liepos 17 d. ir užtruks iki rugpjūčio 15 d. Šachmatų pasaulį domina klausimas, ką padarys JAV didmeistris Robert Fischer susitikęs su pačiais žymiaisiais pasaulio šachmatininkais: Petrosjanu ir Spasskiu?

DAUGIAU DOVANŲ PER PODAROGIFTS, INC.

P. Maurice Rifkin, Podarogifts, Inc. prezidentas šiom dienom grįžo iš Maskvos, kur jis praleido dvi savaites.

Jo kelionės tikslas buvo susitarti su Vnesposyltorg dėl naujų galimybių Jungtinių Valstybių gyventojam perkant dovanas.

Pasitarimai sėkmingai baigti tokiais palankiais rezultatais:

Siuntėjai, kurie siunčia dovanas Sovietų piliečiam, turi daug didesnę pasirinkimą Vnesposyltorg krautuvėse ir sandėliuose Maskvoje ir eilėje kitų miestų.

Be iki šiol gaunamų automobilių, motociklų, televizijos aparatų, radio priimtuvų, kilimų ir kitų daiktų, dabar dar gaunami šie nauji daiktai, kaip drabužiai, tekstilė avalynė, baldai ir net apartamentai.

P. Rifkin pats asmeniškai tuos sandėlius apžiūrėjo ir įsitikino, kad tie, dovanom galimi daiktai, yra puikiausios kokybės ir konkurentinėm kainom. Kitaip sakant, yra naudingiau abiem - pirkėjui ir dovanų gavėjui įsigyti tatau per Vnesposyltorg, negu tai iš Jungtinių Valstybių siųsti siuntiniais. Neskaitant fakto, kad per Vnesposyltorg perkant dovaną giminių, pirkėjas sutaupo laiką dovanas supirkdamas ir išlaidas, įpakavimo, persiuntimo reikalams ir muitam; gavėjas dar turi galimybės pats parinkti prekės spalvą ir dydį, arba pirkėjas gali palikti visiškai gavėjo valiai išsirinkti daiktus, kokių jis nori.

Kai kurie aukščiau minėti daiktai galima apžiūrėti puikioje parodinėje salėje, Podarogifts, Inc., kurie yra vienintelis Vnesposyltorg agentas tom dovanom pirkti ir kurio parodinė salė yra 220 Park Ave. South, New York City. Dovanom užsakymai priimami paštu, arba pirkėjas gali ateiti asmeniškai į Podarogifts, Inc. (sk.)

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-sonsoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresu: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E Northport, N.Y., 11731.

DISPLAY

G & J PHOTO Labs, Inc. Exclusively WEDDINGS \$8.10 COLOR ALBUM UNDER \$100 Call: PA 7-3232 or PA 7-7190

Lietuviai pagarsėję savo vaišingumu. Jie vaišina tik viskuo geriausiu. Prie malonijos kompanijos ir puikaus maisto, kas gali būti geresnio už jų mėgiamą alų Rheingold?

Ar jis jiems patinka, kad gamintas su Oregono apyniais ar daniška salykla, kuriuos mes naudojame?

Mes nežinome, bet ką nors tikrai gerai darome.

Rheingold - tikrasis alus

Tikram malonumui būtinai užsakyk Rheingold alų, savo mėgiamoj aludėje ar restorane.

REST HOMES

Saddle Brook Convalescent

15 Caldwell Ave. Saddlebrook N.J. 843-7333 and Brookwood Convalescent

30 Legregni St. Saddlebrook N.J. 843-8411

Offers Hospital Extension Service in treatment for the convalescent and rehabilitative patient in our new ultra modern Nursing Homes. All rooms on one level. 24 hour nursing care Doctor on call Call 201 - 843-7333

LAKEHURST LODGE REST HOME

LAKE RONKONKOMA L. I.

PRIVATE BEACH Available to Guests and Families Catholic Church within the area Priest comes every month for Holy Communion.

\$50 a week and up Phone 516 JU 8-5543

MAPLE MANOR PULASKI, N.J.

People all ages needing assistance and supervision. Home cooking and special diets Rates by the month \$110 to \$150 Catholic Church nearby. Open all year round Call 315-298-5256 Ask for Gladys Harber

HEATHER REST HOME

A Home Away from Home Good Food and Good Care Catholic church within the area 24 Fifth Avenue Bay Shore L.I. Call 516 MO 6-8460

MARCREST REST HOME

For Senior Citizens 512 First Ave. Asbury Park N.J. Excellent location Personalized care Three hot meals daily Phone 201 PR 5-9533

Brook Lodge Nursing Home men & women post-operative, convalescent invalids, aged Registered nurse in charge at all times The finest food prepared under dietician supervision A pleasant peaceful home surrounded by spacious grounds St. Michaels Church within the area Priest comes for Holy Communion every month. 410 Orchard St. Cramford N.J. - Call 201 BR 6-5893

SERVICE

PHOTOGRAPHY PAPPAS PHOTOS

For all occasions For Weddings Communions and Confirmations Exclusively Life Color 429 84th Street Brooklyn Call 833-2429 or 833-8747

OUTLAWS BOOKKEEPING & TYPIING SERVICE

186 Fifth Avenue N.Y.C. N.Y. Free Pick-Up and Delivery Call 924-6070-1-2

HENRY HUDSON HOTEL

353 W 57th Street Weddings Luncheons Socials Business Meetings Choose the Manhattan Hotel with facilities to suit you Call Mr. STINGO CO 5-6100

King Highway Floor Experts dustless machines Floor sanding wounding and scraping Carpets shampooed Stores - Homes - Offices complete maintenance service free estimates stain specialists - Cover Flatbush Flatlands and Bensenhot Call 493-6702 and HY 6-9219

HEAD START FOR SEPT.

Reading & Mathematics Institution WESTCHESTER - BX YMCA 2244 Westchester Ave. TA 3-1880 Mon.-Thurs. July 11 - Aug. 11

Professional Uniforms for nurses, beauticians, waitresses we carry a complete line of maternity fashions at the Maternity Stork Club 2783 Hooper Ave. (Brickmall) Bricktown Dial 899-7755 Hours: Mon. thru Sat. 10 to 5:30, Wed. Thur. Fri. 10 to 9

NINO BUFFA

352 Seaver Ave Dongan Hills Staten Island We guarantee all our work Cement Work Brick Work Steps and Garages Call 987-8177

Advertisement for MACAO restaurant featuring exotic Chinese cuisine, tea luncheon, cocktails, dinner, and free parking after 5 PM.

CANCEL OR CHANGE TO PLACE YOUR AD, Tel. 867-3680

RESORTS

Colonial Manor Greenville 1, N. Y. Tel. 518 YO 6-8806-modern accom. mainhouse, motel & deluxe double decker motel w/w carpet, private baths, dancing, eve. activities, barbecues, heated swim. pool, tennis, softball, etc.; churches nearby. Free trans., 3 delicious meals daily. \$53 to \$75; spec. child rate. Ch. Simpson

SERVICE

Don't Be Cheated!! Let us do your HOME IMPROVEMENTS at a price to suit your pocket. Painting, plumbing, plastering, electrical, roofing. Also light moving. All work guaranteed. 425 Lincoln Pl., Brooklyn; 24 hr. telephone service: 789-9368 - 771-7906 - 783-6177.

If You Really Want Your Car to Go See MARIO MARIO'S Auto Inspection Service Mario De Santis, Prop. - Auto repairs, skilled mechanics. Shell Bay Road, Mayville (Opp. Exit of State Inspection Service) Cape May Court House, N.J. Phone (609) 465-5607

AEON HOME IMPROVEMENT CONST. CO.

Painting - Decorating - Interior and Exterior - Paper Hanging Carpentry All Boros 24 Hours Service Free Estimates Call 259-9745

HELP W. MALE

Communications Personnel

Experienced and Trainees INSTALLERS LINEMEN MAINTAINERS REPEATER CHIEF'S TEST & REGULATING Previous military, civilian or knowledge of elementary electronics PERMANENT EMPLOYMENT AUTOMATIC SALARY PROGRESSION LIBERAL FRINGE BENEFITS

Western Union

60 Hudson Street New York City Rm M-2 - An Equal Opportunity Employer

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS... Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS... 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS... 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. - APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus. - Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPLYCIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laiduves. Koplyčios nerūkamai visose miesto dalyse; veltia ventiliacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N. Y. GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME Inc. PETRAS KARALIUS, sav. Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas 74 Providence St. WORCESTER, MASS. PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreipkitės pas statybinką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

Advertisement for STUKAS radio station featuring 25 years of service, 1330 Kil 97-9 Mg-FM, and address 1016 Schleifer Road, Hillside, N.J. 07205.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Prnmeratoriai, pakeičią gyvenamą vietą ir prisijunčią administracijai naują adresą, labai prašomi pažymėti taip pat ir seną adresą.

Juozas Bolevičius, aktorius, išvyksta ilgesniam laikui į Myrtle Beach, So. Carolina. Ten vaidins svarbias roles veikaluose "Mary, Mary" ir "Fantazicks". Vaidinimus rengia tenyškiai meno vadovai. Vaidinimai truks nuo liepos 26 iki spalio 1.

Jūratė Kazickaitė po dvejų metų savanoriškos talkos Kenya, Afrikoje, misijų suorganizotoje kolegijoje, dabar pradėjo dirbti žurnalo "Look" redakcijoje New York'e.

Mokslievių ateitininkų sąjungos rytų apygardos stovykla įvyks rugpjūčio 8-21 tėvų pranciškonų sodyboje, Kennebunkporte, Maine. Valdybą sudarys dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas, S.J., jaunučių ir jaunių globėjos ses. M. Viktorija, ses. M. Jonė ir Gintarė Ivaškienė. Kitas pareigas eis Gediminas Naujokaitis, Petras R. Vainius, Vida Tamulaitytė, Salvinija Gedvilaitė. Padėjėjai — Eglė Juškaitė ir Petras Vainius. Stovyklos mokestis už dvi savaites — 50 dol., už vieną — 30 dol. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis į S. Gedvilaitę, 225 E. 76 St., Apt. 5c, New York, N.Y. 10021. Tel. 988-1553 arba VI 8-1023.

Lietuvių Moterų Federacijos Patersono klubas, a.a. L. Bieliukienei mirus, vietoje gėlių pasiskyrė 20 dol. Atlanto rajono stovyklavietės įrengimui.

Kazys Brazauskas, dirbęs pranciškonų spaustuvėje, išvyko atostogų.

Dail. A. Galdikas su žmona išvyko atostogauti į Meškos vasarvietę Cape Cod.

Moterų Vienybės išvyka pas p. Sinušienę bus liepos 24, šį sekmadienį. Kviečiamas narės ir svečiai. Informacijai skambinti E. Andriusienė, VI 7-4477.

Autobusas iš Kennebunkport, Maine, su stovyklos berniukais atvyksta į New Yorką liepos 29, penktadienį, apie 6 v. popiet. Tėvai prašom laiku atvykti į pranciškonų vienuolyną, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, pasiimti stovyklautojų.

Atitaisome praitame Darbininko numeryje į Bostono žinias 8 puslapyje patekta viena New Yorko žinia, liečianti ateitininkų sendraugių veiklą.

Tame pačiame numeryje 8 psl., po klisė netiksliai parašyta viešnios pavardė. Turi būti Gražina Zechanowski, o ne Čekanavičienė. Už klaidas atsiprašom.

Atlanto rajono skautų stovykla šiemet bus jau savoje stovyklavietėje, prie Jewett City, Conn., (130 mylių nuo N. Y.) liepos 30 — rugpjūčio 14. Iš įvairių Atlanto pakraščio vietovių suvažiuoja per 200 skautiško jaunimo. Suinteresuoti N.Y. skautai, -ės registracijos ir informacijos reikalais kreiptis tel. 849-2036 ar pas skautų vadovus. Dviejų savaičių mokestis 45 dol. Antram iš šeimos stovyklautojui ar stovyklavietė parėmusiam mokestis mažesnis. Registracijos įmokama 7 dol.

Nijolė ir Jonas Ulėnai liepos 12 išvyko trijų savaičių atostogų į Europą. Aplankys įvairius kraštus.

Petras Žilionis, Liet. Bendruomenės Queens apylinkės išdininkas, liepos 14 išskrido trijų savaičių atostogų į Europą. Aplankys Prancūziją, Ispaniją, Portugaliją. Grįš su savo dukra, kuri baigė studijas Paryžiuje.

Mary Buyokas ir Helen Venis, abi iš Woodhavens, nuvykę Chicagon, Darbininkui atsiuntė sveikinius.

Domas Penikas nuo liepos 1 persikėlė naujon gyvenamam vieton. Dabartinis jo adresas: 85-23 87 St., Woodhaven, N. Y., 11421. Telefonas 849-5804.

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė

Pagal LMKF nuostatus pirmininkės pareigos, mirus Ligijai Bieliukienei, atiteko vicepirmininkei Vincėi Jonuškaitėi-Leskaitienei.

Ji yra viena LMKF steigėjų. Dešimtį metų buvo LMF New Yorko klubo pirmininke; tarpautinėse parodose New Yorke daugelį kartų organizavusi lietuvių tautodailės paviljonus. Iki šiol buvo LMKF vicepirmininke. Dalyvavo GFWC konvencijose Washington, Philadelphijoje. Dažnai kviečiama LMF klubų su kultūrinėm paskaitom daugiausia apie muziką, liet. liaudies dainą. Ji yra pirmoji lietuvių liaudies dainų puoselėtoja, bei interpretatorė. Daug kartų koncertavusi namie ir užsienyje, išskeldama lietuvių liaudies dainų grožį. Įvairiom progom redagavusi rezoliucijas ir kelis kartus jas perdavusi Lietuvos moterim per Amerikos Balsą.

Giedrė Jonynaitė, dail. Vytauto ir Janinos Jonynų duktė, profesoriaujanti St. John's universitete, liepos 9 Maspetho lietuvių bažnyčioje susituokė su Samuel Joseph Trancone. Po vestuvinių kelionėn išvyko į Prancūziją ir Angliją.

Dail. V.K. Jonynas išvyko atostogų į Jūratės vilą Cape Cod.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 24. Autobusas išeina sekmadienį, 6:30 v. ryte, tuoj po mišių, kurios bus laikomos 6 v. pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn. Kelionė asmeniui 10 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 5-7068, pas M. Šalinskię — VI 7-4499 ir pas E. Kašetiņę ST 2-6814.

Autobuse yra dar kelios laisvos vietos. Kas norėtų važiuoti, prašom paskubėti.

Irena Veličkaitė-Simanauskienė

Dr. Jonas Norkaitis

Redakcijoje lankėsi

Darbininko redakciją šią savaitę vėl aplankė visa eilė svečių.

Iš Argentinos lankėsi **Irena Veličkaitė-Simanauskienė**, ten gimusi ir augusi, gražiai kalbanti lietuviškai. Ji dalyvavo jaunimo kongrese. Į redakciją palydėjo p. Vasiliauskienė.

Iš Italijos lankėsi **Kun. Rapolas Krasauskas**, istorikas, kuris triūsia Vatikano archyvuose, daug rašydamas Lietuvių Enciklopedijai. Amerikon jis atvyksta ne pirmą kartą. Atvyko birželio gale ir Patersono parduotuvos atostogaujančius kunigus.

Iš Vokietijos į redakciją užsuko **dr. Jonas Norkaitis**, taip

pat dalyvavęs jaunimo kongrese ir jo programoje. Jis dirba atsakingą darbą garsioj Bosch bendrovėje, Stuttgarte. New Yorke buvo sustojęs pas Vliko ir LLK pirm. V. Sidzikauską, su kuriuo aplankė redakciją. Dr. J. Norkaitis įsigijo lietuviškų knygų ir plokštelių. Į Vokietiją išskrido liepos 18.

Kun. Rapolas Krasauskas

Vienuolių seselių skulptūros paroda

V. K. Jonyno ir Shepherd bažnytinio meno studijoje Jamaica keletą savaičių skulptūrą studijavo trys seserys vienuolės: sesuo M. Helena, OSS, iš Alverno kolegijos, Milwaukee, Wisc.; sesuo Jeannine, OP, sesuo Jan Angas, OP, abi iš Siena Heights kolegijos, Adrian, Mich. Visos dėsto kolegijoje įvairius dalykus. Birželio gale jos studijoje surengė savo darbų parodėlę, į kurią buvo pakviesta ir nemažai lietuvių. Svečiai buvo nustebinti šių vienuolių modernia ir patrauklia skulptūra. Tematika buvo tik religinė, medžiagos naudojamos įvairios — akmuo, metalas, medis, gipsas.

Richmond Hill North parduodamas atskiras vienos šeimos namas. Moderniška virtuvė, vonia. Netoli parko. Kaina 25,000 dol. VI 9-5617.

Parduodamas dviejų šeimų namas su krautuve Williamsburge. Prieinama kaina. Skambinti po 6 v.v. EV 7-5194.

Išnuomojamas butas iš 5 gražių kambarių už labai prieinamą kainą. 1335 Bushwick Ave. prie Shepherd Ave. kampo Brooklyn. Skambinti GL 5-6542.

Išnuomojamas nedidelis kambarys 103 So. 4th St. Brooklyn (netoli Angelų Karalienės bažnyčios). Skambinti tel. EV 4-5233.

Parduodamas 3 šeimų namas 6, 5, 4 kambariai, be realteto, Woodhavene, šalia parko. Telefonas VI 6-7065.

Cypres Hill rajone išnuomojami 6 dideli, atskiri kambariai su apšildymu ir šiltu vandeniu. Moderniška virtuvė. Skambinti 647-2229.

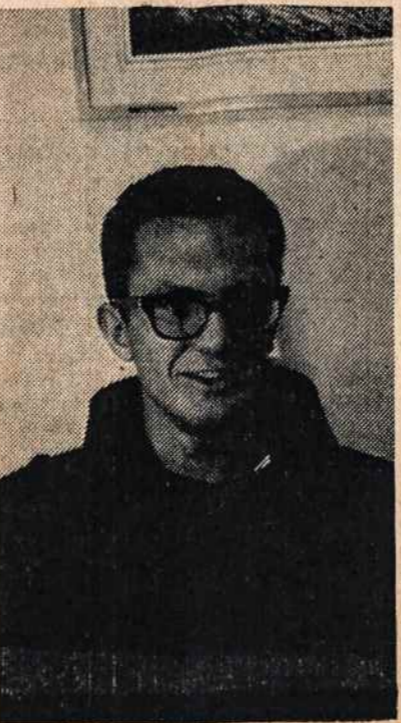
Klierikas Tadas Degutis

Klierikas Tomas Juodvalkis

Klierikas Vincetas Gumauskas

Brolis Bonaventūra Jockovici

**BOSTONO
ZINIOS**

Prel. Pranciškus Virmauskis, prieš 50 metų pradėjęs vikarauti šv. Petro parapijoje So. Bostone, 13 metų išbuvęs klebonu šv. Pranciškaus parapijoje Lawrence ir po to 37 metus šv. Petro parapijos So. Bostone klebonu, pasitraukė iš pareigų ir liepos 12 išvyko ir apsigyveno pas Jėzaus Nukryžiuotojo seseris jų vienuolynė Brocktone.

Virmauskis buvo uolus kunigas, rūpinosi parapija ir parapičiais. Rūpinosi ir visais lietuviškais reikalais.

Linkime mielam prelatui sveikatos ir dar daug ramių ir be rūpesčio poilsio metų!

Lietuvių susiartinimo šventė Putname bus šį sekmadienį, liepos 24. Iš Bostono autobusais išeis nuo lietuvių piliečių d-ijos So. Bostone 8 v.r. Visi kviečiami dalyvauti susiartinimo šventėje.

Valentinos ir Steponų Minkų, kurie kas sekmadienį turi lietuvių radijo valandėlę, gegužinė — piknikas įvyks rugpjūčio 14 Romovus parke Brocktone.

DARIAUS GIRĖNO MINĖJIMAS

Šiemet suėjo 33 metai, kaip iš New Yorko į Lietuvą išskrido lakūnai Darius ir Girėnas. Šiai sukakčiai paminėti liepos 16 Lituanica aikštėje Brooklyn surengtos iškilmės, kurios prasidėjo 3 val. popiet. Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo komiteto pirm. Jonas Salties. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonas Čekavičius. Vėliau jis pasakė ir kalbą. Himnus sugiedojo solistė Lionė Juodytė. Kalbas pasakė: Vliko narys Juozas Audėnas. angļu kalba adv. Steponas Bredes, Jr., Moterų Vienybės vardu — Ona Petrashienė, be to, dar kalbėjo G. Janulevičius iš Washther, Mass, dail. Jurgis Juodis, neseniai iš Lietuvos atvykęs A. Milukas, Bronė Spūdienė ir Petras Montvila. Gėlių vainika padėjo Moterų Vienybės ir Bronė Spūdienė — paminklo komiteto vardu. Žmonių dalyvavo apie šimtas. Komitetas visiem nuosirdžiai dėkoja.

Išnuomojamas butas Ridgewoode, pirmame aukšte (4 kambariai, virtuvė, vonia ir prieškambaris). Mūro 8 šeimų namas (4 lietuvių šeimos). Geras susisiekimas: Canarsie line — De Kalb stotis, autobusai: De Kalb ir Wyckoff ave. Skambinti telef. 7:30-9 ryto arba 8-10 vak. EV 1-3650.

Išnuomojamas 5 kambarių butas. Apšildomas garu. 247 Starr St., Brooklyn 37, N.Y.

Reikalingas prižiūrėtojas 30 šeimų apartamentiniam namui, Eastern Parkway ir Utica Ave., geras darbas, daug įvairių priedų. Skambinti 241-1163.

Kun. Antanas Baltrušnas, naujasis parapijos klebonas, atvyko parapijon liepos 12. Liepos 17 visų mišių metu jis sakė pamokslus ir prisistatė parapičiam. Ateinantį sekmadienį žada pamokslus sakyti parapijos koplyčioje prie E. 7-tos gatvės.

So. Bostone, savininkei išvykstant, skubiai ir pigiai parduodamas 3 šeimų namas. Kiekvienas butas turi 4 kambarius su visais patogumais. Taip pat yra ir baldai. Namas prie katalikų bažnyčios. Nuoma 45 dol. savaitei. Adresas: 202 1/2 W. 8th St., telefonas 268-9499.

Kun. Albertas Kontautas, Mėlynosios Armijos lietuviškojo skyriaus dvasios vadas, dabar lankosi Europoje. Liepos 25 Fatimoje, Portugalijoje, aukos mišias už Lietuvą ir jos laisvę. Tą dieną ne tik Mėlynosios Armijos nariai, bet ir visi tikintieji lietuviai prašomi pasimelsti ta intencija.

Antanas Januška, ilgametis šv. Petro parapijos So. Bostono choro narys ir Bostono lietuvių dramos sambūrio narys, gavo liūdną žinią, kad jo brolis (tos pačios motinos) Zenonas Kučinskis staiga mirė Australijoje. Prieš keletą metų Zenonas rengėsi emigruoti į Ameriką. Brolis Antanas net ir butą buvo parūpinęs Bostone. Nuliūdime paliko žmoną Oną, dukteris — Liliją ir Dalią ir sūnų Arūną Australijoje, o Amerikoje brolį Antaną.

Adv. Andriaus Keturakio motina Magdalena Keturakienė mirė liepos 10 Lietuvoje.

Tautos šventės — rugsėjo 8 minėjimas Bostone rengiamas rugsėjo 11 lietuvių piliečių d-ijos didžiojo auditorijoje So. Bostone. Ši šventė rišasi su didžiąja Lietuvos praeitimi. Reikėtų ją daugiau išsaminti ir minėti kiek galima iškilmingiau.

Dr. Jonas Norkaitis, iš Vokietijos, lankydamas Amerikoje, aplankė ir Bostoną.

Dr. V. Černius, iš Maine, lankėsi keletą dienų Bostone.

Kennebunkport rugpjūčio 7 eis specialus autobusas. Tą dieną vyksta metinis pranciškonų piknikas. Bilietai galima gauti pas Oną Ivaškienę.

Kun. Jonas Klimas, šv. Petro parapijos vikaras liepos 12 švenčia savo kunigystės 20 m. sukaktį. Kunigu jis išventintas 1946 liepos 21 Eichstaite, Vokietijoje.

Kun. Juozas Svirskas, šv. Petro parapijos vikaras, liepos 17 išvyko vasaros atostogų kurias žada praleisti pas savo sunkiai sergančią mamą.

Šiluvos Marijos koplyčios dedikacijos iškilmės Washington ekskursija išvyks rugsėjo 2 ir grįš rugsėjo 5. Kelionė autobusu, įskaitant trijų naktų nakvynę motel, kainuoja tik 49 dol. Liepos 17 autobuse buvo likę tik trys neužimtos vietos.

Į New Yorką iš įvairių pasaulio kraštų atvyksta dar apie 50 jaunimo kongreso atstovų. Jiem pagerbti

liepos 23, šeštadienį

Maspetho lietuvių parapijos salėje
64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.

rengiamas

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Bus speciali, užsienio svečiam pritaikyta programa, vaišės ir šokiai.

Visi maloniai kviečiami tą vakarą praleisti su lietuvišku jaunimu, atkeliavusiu iš kitų kraštų.

Pradžia 7 v.v.

Įeinant aukojama: 3 dol., studentai — 1.50 dol.

Liet. Bendruomenės Woodhavens apylinkės valdyba

Sekmadienį, 1966 m. rugpjūčio 7 d.

visi keliai veda į jubiliejinį

'Lietuvos Atsiminimų' Radijo 'Rūtos'

PIKNIKĄ

rengiamą Didžiojo New Yorko lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL PARKE
108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L. I., N. Y.

Lietuvaitės gražuolės rinkimas išrinkti
"Miss Lithuania, 1966"

Tautinių šokių ir dainų programa — 4 val. p.p.
Pikniko pradžia 1 val. p.p. Šokiai nuo 5 val. iki 10 val. vak.
VEIKS DARBININKO SPAUDOS KIOSKAS

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

Įėjimas \$1.50

Lietuviškų valgių bufetas: A. Kauno Maisto Prekybos

Nuosirdžiai Jus kviečiame! —

Prof. Jokubas J. Stukas, Direkt.

(Šis Radijo Piknikas bus paskutinis New Yorke)